

ПИСМА

СВЕШТЕНОМУЧЕНИКА

ИГНЯТА БОГОНОСЦА
ЕПИСКОПА АНТЮХИЙСКОГА.

БЕОГРАДЪ

У ДРЖАВНОЙ ШТАМПАРИИ

1872.

Писма Ефесцима	страва	1
Магнезейцима		16
Траліанцима		27
Римлянима		38
Філаделфіцима		45
Смирнянима		57
Епіскопу Смирнійському Полікарпу		67
Марії Косоволисти		73
Тарсійцима		77
Фамблащима		83
Антіохійцима		98
Іакону Антіохійському Ірону		99

ПРЕДГОВОРЪ.

Ніс потреба да препоручуемо писма св. свештеному-
ченика Игњата, коя издаємо за србске читателѣ. Сама
старина овихъ писама, врло важанъ садржай ныовъ
и светость писца изъ апостолски юшъ времена, до-
ста говори о себи. Хиляду осамъ стотина и више го-
дина навршиуе се већъ, одако се православна црква
користи поукомъ овога светога отца.

Ова писма св. Игњата свагда су била и остаје
свагда најскуплѣ благо за христіјаве. Велики црквени
учитељи — Поликарпъ, Ириней, Евсевиј, Атанасиј
и Златоустъ врло су красноречиво узносили похва-
лама и животу и науку св. Игњата Богоносца.

И заиста, заръ не заслужују високу хвалу велики
подвизи нѣгови? заръ ніе чиста и спасоносна наука,
коју је онъ казивао? Онъ је юшъ у детинству отлико-
ванъ тиме, што га је Господъ Исусъ Христосъ узимао
у свое варучѣ и показао апостолима пыиме угледъ
добродетельи. Онъ је младостъ свою провео са све-
тимъ Јованомъ Богословомъ. Онъ је чинъ Епископскій

добио изъ руку апостола Петра, после кога био є Еводије, а за нимъ є Игњатъ трећиј Епископъ Антioхийскij. Онъ є животъ свой жертвовао за веру и любавь у Исуса Христа. Нѣга су изъ Антioхie одвели у Римъ, где є после претрпљены мука у затвору, у оковима, крвлю својомъ запечатио свою науку.

Съ пута изъ Антioхie у Римъ, онъ є везанимъ рукама писао ова писма упоменутимъ у нима црквама. Ту є онъ исказивао истиниту науку о Христу, покретао и распальвавао искрену любавь према Богу и ближними и поучавао добродетельноме живленю и послушности према духовнимъ пастирима.

Св. Игњата поведу изъ Антioхie за време владеца римскогъ Трајана, кои є подигао свуда гонења на християне и кадъ га доведу у Римъ, осуде га да га люти зверови растргну. И кадъ га изведу на арену, зачуе се рика лавова, а св. мученикъ рече: ишеница самъ божији, па нека ме зуби овихъ дивљи зверова самелю, те да будемъ чистъ хлебъ Богу на жертву. И тако св. Игњатъ пострада 106 год. после Христа, 10. год. владе трајнове у Риму, а управљао је црквомъ Антioхийскомъ 40 год. одъ 67 — 107. год.

Има више изданија писама св. Игњата. У некима изданијима стављена су само ова писма: Ефесцима, Магнезијцима, Тралијцима, Римљанима, Филаделфијцима, Смирнијцима и Поликарпу. А у другимъ изда-

њима поредъ овихъ, штампана су јошъ као нѣгова и ова писма: Марии Косоволити, Тарсијцима, Филибљанима, Антioхийцима и Ђакону Ирону. Прва се држе за непоречно нѣгова, а за друга неки двоуме. Ми смо превели и прва и друга и предајемо јеј србской читајојији публици съ увереношћу, да ће она любећи свету веру и цркву православију, наћи поуке за себе и у јединъ и у другимъ и упознати се са начиномъ говора старијихъ св. отаца првога доба христијанске вере; па угледајући се на св. Игњата, носити у срцу и у души својој Исуса Христа Бога Господа и Спаситеља.

**МИТРОПОЛИТ СРВСКИЙ
МИХАИЛЪ.**

ЕФЕСЦИМА.

Игњать Богоносацъ достойной блаженства цркви Ефеской, што є у Азіи, цркви коя є благословена зато, што одговара величанству Бога отца пуночомъ духовни дарова, цркви коя є пре века одређена да буде свагда за вечну славу безъ измене саединјна и изабрана у истинитомъ страданю по воли Бога отца и господа нашега Иисуса Христа, цркви Ефеской желимъ премнога да се радује у Иисусу Христу беспорочномъ радошћу.

1., Я самъ примјо по Богу многожелјно (мило) име*, кое сте вы правично задобили за веру и любавь у Иисуса Христа Спасителя нашега. И вы угледајући се на човеколюбивость божјю, успалъни крвлю Христовомъ, подпуну сте извршили према мени оно, што доликује сродницима. Овде разумемъ онай вашъ поступакъ, када вы чусте за мое окове у Сиріи, што јй поднесохъ за Христа, кои є наше обште-заједничко поузданје и за мое тврдо наданје, да ћу по молитви вашој добити то опредѣленје, да се у Риму боримъ са зверовима, те да бы мучеништвомъ могао

* Разуме се овде име — Богоносацъ.

постати правый ученикъ онога, кои въ себе предао за насть у прилогъ и жертву Богу (Ефес. 5 ст. 2). Еръ ево самъ я у име божіе приміо одъ васъ много-бройно друштво преко Онисима вашега Епископа, дишућега пуномъ любавлю. Молимъ васъ Исусомъ Христомъ, любите га и сви се угледайте на нѣга. Нека въ благословенъ Богъ, кои въ вами (тако врлимъ людма) дао ту срећу да имате таквога Епископа.

2., О Вуру моме сатруднику а вашемъ по Богу Ђакону, кои въ у свему одъ Бога благословенъ, молимъ, да онъ остане свагда безпорочанъ ради чести цркве и вашега пайблаженія Епископа. А Крока кои въ достоянъ Бога и васъ, я самъ приміо као доказъ ваше любави и онъ ми служи за утеху у свимъ моимъ околностима, па се онъ и окова моихъ ніє по-стидео (2 Тим. 1 ст. 16). Нека тако и нѣга утеши отацъ Иисуса Христа, заедно са Онисимомъ, Фуромъ, Евпломъ и Фронтономъ, у любави коихъ я самъ видее све васъ. О, дао бы Богъ, да се я тако съ вами свагда наслажавамъ, ако бы био достоянъ тога! Зато треба вы да свагда славите Иисуса Христа, кои въ васъ прославио толико, да сте тврди у единодушной послушности, у томе истоме разуму, у той истой мисли и да о томе сви говорите то исто, па да покораваюи се Епископу и пресвитерству, вы будете по свему освећени.

3., Незаповедамъ вамъ, као онай кои има некій значај; еръ и ако самъ у оковима за име Христово, но још нисамъ савршенъ по Иисусу Христу; него самъ текъ почeo да се учимъ. Говоримъ съ вами као

са моимъ саучительима; еръ въ мени требало да одъ васъ примамъ побуде односно вере, обавештаваня, трпленя и великодушности. И почемъ ми любавь не-дозволява да очутимъ оно, што се тиче васъ; зато самъ се и решіо да васъ замолимъ, да поступате са-гласно са вольомъ божіомъ, еръ и Иисусъ Христосъ, кои въ нашъ заедничкій животъ, све ради што въ у воли Отца, као што самъ говори на јдноме месту: Я свагда чинимъ што є и ћму угодно (Јоан. 8 ст. 29). Зато и вы треба свагда да поступате по воли божіо у Христу и да сте брижљиви као што є апостолъ Павле, кои вели: Угледайте се на мене, као и на Христа (1. Кор. 11 ст. 1).

4., Збогъ тога и вы треба да се саглашавате съ вольомъ Епископа, кои управља съ вами по Богу, што вы и чините сами, будући умудрени одъ Духа светога. Еръ въ и ваше поштовано и достойно Бога пресвiterство, тако сагласно са Епископомъ, као што су живе на гуслама. Тако су они међу собомъ везани једномишленошћу и сложномъ любавлю, коя долази одъ Иисуса Христа и коју чува Иисусъ Христосъ! Па тако и сви вы састављајте јданъ хоръ, како бы при сагласномъ правцу преко једномисле-ности ступили у сајузъ са Богомъ, те да и сами не-гуюи узаймну слогу, будете једно за Бога отца и возлюбленога сина и ћеговога Иисуса Христа. Еръ онъ говори: Дай имъ отче светији, да као што смо и мы једи, да и они у нама једи буду (Јоан. 17 ст. 11 ст. 21 гл. 10 ст. 30). Дакле въ користно за васъ да се саедините съ Богомъ преко

нераскидливе слоге међусобне, угледајући се на Христа, чији сте вы чланови.

5., Одиста, кадъ самъ я за кратко време утврдио такву слогу съ вашимъ Епископомъ и везао пристаљство не човечје по духовно; колико ли сте вы држимъ блаженији кадъ сте сајднијни съ њимъ тако тврдо, као што је црква са Исусомъ Христомъ и Исусъ Христостъ съ Богомъ отцемъ, те да бы све било уредно и срећно узаймномъ слогомъ. Нека нико себе не вара. Кој не буде кодъ жертвенника, тада и нема хлеба божјега. Осимъ тога, кадъ знамо, да молитва двоице (Мат. 18 ст. 19) има такву силу, да у средину свою доводи Христа; помислите, заръ иже пре и яче молитва Епископа и све съ њимъ цркве, што се сагласно шалѣ Богу, да га склони да испуни све њијове прозбе у Христу. Зато знайте, кој се одъ љубица и недолази у скупъ, што је одређенъ за богољубомъ и у цркву прворођени, кој су па небу запијани (Евр. 13 ст. 23); тада је вукъ у овчјој кожи, узевъ наличје кротости. Брините се, возљубљени, да се покоравате Епископу, свештеницима и ђаконима; јеръ кој се љубица покорава, тада се покорава Христу кој ихъ је поставио. А ко љубица не верује, тада не верује ни самоме Исусу Христу: а ко не верује сина, иже видети живота, него гиѓе божјиј остав на њему (Јоан. 3 ст. 36). Јеръ је дрзакъ, упоранъ и гордељивъ онай, кој се не покорава вишима. Гордељивима се пакъ Богъ противи, вели св. писмо, а смиренима дае благодать (Прит. 3 ст. 34). Тако исто псалмоневацъ вели: Гордељивци премнога преступаху законъ (пс.

118 ст. 51). И самъ Господъ вели: Ко васъ слуша, мене слуша, а ко мене слуша, тада слуша отца, који ме посла. А ко се одриче васъ, тада се одриче мене, ко се пакъ мене одриче, тада се одриче онога, који мене посла (Лук. 10 ст. 16).

6., Уколико више видите Епископа да је смерданъ, утолико га више поштујте и бойте га се; јеръ свакога кога шалѣ господаръ да управља његовимъ домомъ, треба тако да примате, као самога господара, кој га шалѣ. Одовудъ се види, да и Епископа треба сматрати као што сматрамо самога Господа. Јеръ онъ стоји предъ Господомъ, а обозривъ човекъ и бистаръ у својимъ пословима, треба тако да поступа као да стоји предъ царевима, а не као да стоји предъ людма простима (Прит. 22 ст. 29). Међутимъ самъ Онисимъ много хвали ваше доброуређено по Богу владанѣ, тврдећи да сви вы тако поступате, као што зактева истину; да међу вама не само нема никакве ереси, но да вы и не слушате никога другога, до једино Исуса Христа, истинога пастира и учитеља и састављате једно тело и једанъ духъ, као што је вамъ писао и апостолъ Павле. Зато сте вы и позвани у једну веру (Ефес. 4 ст. 4), као што је и једанъ Господъ, једна вера, једно крштење, једанъ Богъ и отацъ свију, кој је надъ свима и кроза све и у свима (там. гл. 4 ст. 5, 6). Вы сте такви у свему, почемъ сте добили поуку одъ тајеве учитеља, каквий је христоносанъ Павле и испуњио вере Тимотије.

7.. Но неки нечастивци уобичаише да притворно носе име христијанско, а владају се недостойно имену

и было у овомъ было у ономъ вређаю Бога, мудрую супротно науци Христовой на штету и пропасть свою и онихъ, кои имъ верую, кои се на нынъ угледају. Одъ таквихъ людій треба да бежите, као што бежите одъ дивљи зверова; јрь праведный уклониўся, спасается во вѣки (Прит. 10 ст. 25), у́добна же бываетъ и посмѣтельна нечестивыхъ коичина (там. 11 ст. 3). То су пси нѣміи не могущіи лаяти (Ис. 51 ст. 10), као бесни и изъ потає уедају. Треба да се одъ нынъ укляњате, јрь они страдаю неизлечивомъ болешћу. А нашъ є лекарь истинитый Богъ, нерођеный и неприступачный, господаръ свега и свачега, отаць и родитељ єдинороднога. Лекарь є нашъ и Господъ Богъ Иисусъ Христосъ, кои є пре свю векова, єдинороданъ синъ и слово, а после одъ дѣве Маріј — и човекъ. Јрь слово постаде тело (Јоан. 1 ст. 14), безтелесанъ яви се у телу, безстрастанъ у страдалноме телу, бессмртанъ у смртноме телу, животъ у смрти, те да бы избавио одъ смрти и трулежи и исцелио душе наше, што болую одъ нечастивости и злихъ похоти.

8., Дакле пазите добро, да васть нико не вара. Али вы се и не одаете преварама, почемъ сте подпуно предани Богу. Јрь докъ у вама не буде некое похоти, кој бы могла васть окаљити и мучити; дотле вы живите како є угодно Богу, дотле сте вы Христови. Я се поносимъ вашомъ, Ефесци, чистомъ, знаменитомъ и крозъ векове многославномъ прквомъ. Тѣлесни не могу да раде што є духовно, ни духовни

што є телесно; као што ни вера не чини дела која доликую неверству, ни неверство дела која чини вера. А вы, кои сте испунѣни светога Духа, ништа не радијте што є телесно, него оно што є духовно. Вы се уздижете до савршенства по Исусу Христу, кои є спаситель свима людима а особито вернима (1 Тим. 4 ст. 10).

9., Дознао самъ, да су неки долазили къ вама са зломъ научомъ туђега и лукавога духа. Али вы нисте допустили ныма да сео међу вама плеву, затварајте уши свое, те да не слушате лажи, што ји они проповедају. Ово сте чинили за то, што сте веровали, да духъ кој вара народе не говори Христово, него свое собственно ученї, а зна се да є онъ лажа. А Духъ свети његовори свое, него Христово ученї и његовори одъ себе, него одъ Господа, почемъ ѕи Господъ казао вамъ само то, што є примјо одъ отца, јрь речь, вели онъ, коју чујте, ше моя, него отца кој ме посла (Јоан. 14 ст. 24). А тако є исто и за светога Духа рекао, да неће одъ себе говорити, него ће говорити оно, што є чуо одъ нѣга (Јоан. 16 ст. 13). За себе говори отцу ово: Я те прославихъ на земљи, посао свршихъ кој си ми дао да радимъ (Јоан. 17 ст. 4), а за светога Духа вели: Онъ ће ме прославити, јрь ће одъ моега узети (гл. 16 ст. 14). Међутимъ лажљивыи духъ самога себе проповеда, свое говори, јрь онъ себи и угађа. Онъ себе слави зато, што є пунъ гордељивости, охолости, лажљив є, лукавъ є, опакъ є, варалица є, хитаръ є, сладкоречивъ є, лакоумашъ є, многоговор-

льивъ, свађалица е и страшливъ е. Да вась сачува одъ нѣговогъ утицая Иисусъ Христосъ, кои е вась утврдјо на необоривой стени, као одабрано каменъ, што в спремљено за божјю зграду отца, што га подиже на висину раснетый за нась Христосъ преко ланаца светога Духа. А ово се каменъ подиже ве-ромъ, любавлю се пакъ носи са земљъ на небо. То сте вы непорочни путници, јрь благо онима, кои непорочни путую, вршећи законъ господњиј (пс. 118 ст. 1). Поузданъ пакъ путъ Иисусъ е Христосъ, као што је рекао: Я самъ путъ и животъ (Јоан. 14 ст. 6). А овай путъ доводи отцу, коме се може доћи само помоћу Иисуса. Зато благо вама, што сте Богоносци, Духоносци, Храмоносци, Светоносци, кои сте по свему укращени Христовимъ заповедима, вршећи је найточније, кои сте царско свештенство, светији народъ, люди нови (1. Петр. 2 ст. 9). Преко вась я самъ срећанъ што имамъ велику радостъ, да се преко писма разговарамъ са светима, кои су у Ефесу и вернима у Христу Иисусу (Ефес. 1 ст. 1). Дакле се радујемъ за вась, што се вы не одаете суети, што ништа не волете телесно, но волете све што је духовно, божје, што любите једанъ другога и што се молите за друге люде.

10., Мило ми је што тако радите; јрь је наданъ наше да се люди покају и дођу Богу. Сећайте се, заръ онай кој падне не може да устане? Заръ онай кој странптичи, неће опетъ моћи да се врати и изиђе на правый путъ? (Јер. 8 ст. 4). Навраћајте је нека се они поучавају одъ вась. Будите вы слуге

Христове и уста Христова. Јрь Господъ вели; ако начините да је поштено оно што ніје, быћете моја уста. (Јерем. 15 ст. 19). На њиву срдију, вы будите смиреномудрени, њивовији пакости и оговаранју, вы ставите на супротъ ваше срдаче за њији молитве. Они блуде, а вы тврдо стойте у вери. Побеђујте њиву опору наравь својомъ кротопију и њиву срдију својомъ смерношију; јрь знате да је благо кроткима (Мат. 5 ст. 5). Мойсей био је најкротчји одъ свију људиј (Числ. 12 ст. 3), Давидъ је био врло кротакъ (1 цар. 24). Зато и светује апостолъ христијане овако: слуга господњиј треба да буде кротакъ къ свима да је поучљивъ, незлобљивъ, да кротко поучава оне, који се противе (2 Тим. 2 ст. 24, 25). Немойте да террате освету надъ онима, који вась увреде; јрь је моя освета, я ћу вратити, вели Господъ (Рим. 12 ст. 19). Него своимъ попуштанјемъ учините је да постану ваша браћа. А онима који вась мрзе, да се прослави име божје говорите: вы сте браћа наша. Угледаймо се на Господа, кога врећаше, а онъ піје враћао увреду, кога распеше, а онъ се непротивљаше, кој не прећаше када пострада (1 Петр. 2 ст. 22 и 23); него се молио за свое непрјатеље; Отче опрости имъ, јрь незнаду шта ради (Лук. 23 ст. 34). Уколико ко више отрији увреде, утолико је више блаженъ. Ко отрији каку штету, или буде изложенъ срамоти за име господње; тај је истинито Христовъ. Пазите и чувайте се, да се не нађе међу вама неке ѡаволске плеве, која је врло опасна и убитачна. Будите дакле мудри и трезвени по Иисусу Христу (1 Петр. 4 ст. 7).

11., Већ настала последња времена. Стидимо се и страшимо се дуготрпљивости божје: зар ће немаримо за богатство божје доброте и божје кротости (Рим. 2 ст. 4)? Или се страшимо будућега гњива, или возлюбимо истиниту радост у овоме животу. А истинита је радост онда, када мы живимо, у гледајући се на Исуса Христа. Без њега ни да дишете. Он је моя нада, он је моя похвала, он је мое богатство што увек траје. За њега ја од ћире до Рима носим окове — овай духовни бисер, окове съ којима желим да умрем по вашим молитвама, те да постанем участник у страданима Христовима, участник у смрти његовој, у воскресеню и вечноме животу. О, када бы се ове среће удостојо, те да могу учествовати у наслђству Ефеских христијана, који су силом Исуса Христа, свакда се обходили са апостолима, са Павлом, Јованом и найвернијим Тимотијем.

12., Я знам ко сам и коме пишем. Я сам си ромашањ Игњат и онакав сам, какви су они, који су у неволи и под судом; а вы сте помиловани и тврдо стоите у Христу. Я сам предан да погинем, найманај сам од своју, који су убивени за Христа починиоји од праведничке крви Авелјеву до крви Игњатове. Вы сте дружина Павлова, који је посвећен и осведочен као изабраник Христов. У ногу његови, као и у ногу других светаца, желio бы я да лежим, када дођем Исусу Христу; ће је Павле свакда васть споминио у своим молитвама.

13., Потоме брижљиво се састаите и долазите у скупић, да се заједно причешћујете и да заједно хвалите Бога. Када се вы чешће састајете и уједно скупљате; тада се обара моћ сотоне и ломе се његове ватрене стреле, те неможе да васть наведе на грех (Ефес. 6 ст. 16), немогу да вамъ науде те његове стреле. Ће виша једнодушност и једномислена и сагласна вера, — то је за њега пропасти, а за његове слуге тешка мука. Ништа нема болје од мира по Христу; ће тај мир поништава сваки нападай воздушни и земаљски (злы) духови. Наш рат ће се крвљу и телом, него съ поглаварима и съ властима и съ управитељима таме, съ духовима пакости испод неба (Ефес. 6 ст. 12).

14., Ће се неможе од васть сакрити ништа, што сотона мисли (2 кор. 2 ст. 11), почему будете вы као што је и Павле, свакда имали у Христу савршену веру и любав према њему, што је и почетак и свршетак духовнога живота. Почетак је животу вера, а свршетак љубавь. А обое када је саединено саставља човека божјега. Све је друго у добродетели посљедица овога двога. Нико, који каже да има у себи веру не треба да греши; као што и онай који је задобио любав, не треба да мрзи брата своега. Ће онай који је рекао: люби господа Бога твоега; тај је у исто доба рекао и ово: люби и ближњега своега, као самога себе (Лук. 10 ст. 27). Христијани се познају не само по речи, него и по делима; ће се по роду позије дрво какво је (Мат. 12 ст. 33).

15., Болѣ є ћутати и радити, него ли говорити, а ћерадити; јрь царство божје ніє у речи, него у сили (1 Кор. 4 ст. 20); српемъ веруј се, а устима се признаје (Рим. 10 ст. 10), онима за правду, а овима за спасење. Врло є лепо учити, ако онай који учи и врши што учи; јрь који изврши и научи, тай ће се великиј назвати у царству небесноме (Мат. 5 ст. 19). Господъ нашъ и Богъ Иисусъ Христост, синъ живога Бога, пайпре є извршивао, а после є учјо, као што сведочи св. Лука (дјян. 1 ст. 1), којега є похвала у Евангелју по свима црквама (2 кор. 8 ст. 18). Ништа ніје скривено одъ Господада; него и све оно што є тајно, онъ види и зна. Па зато радимо све тако, као да онъ самъ живи у нама, те да будемо мы и његови храмови, а онъ Богъ нашъ да є у нама. Христостъ да говори намъ као што є Павлу, св. Духъ да научава насъ да казујемо Христову науку као што є онъ.

16., Не варайте се брађо мој! кој кваре божје куће, неће наслѣдити царства божјега (1 Кор. 6 ст. 9, 10). А знате да кој квари куће човеције, казни се смрћу; па помислите зар ће већу казну искусити и подврћи се вечнимъ мукама они, који навалице кваре науку христову, за коју є еднородни синъ божјиј, господъ Иисусъ Христостъ распетъ и на крсту умро? Кој се угоји и одебли (втор. 32 ст. 15), па изврће и његову науку, тай ће отићи у пакао. А тако исто подврћи ће се осуди и свакиј човекъ, који є одъ Бога добио даръ да разликује духове (1 кор. 12 ст. 10), ако се поведе за неискуснимъ пастиромъ и прими-

лајклијву науку. Какву заједницу има видело съ тамомъ, или Христосъ съ Велијромъ? Или какавъ део имао верни съ неверникомъ? (2 кор. 6 ст. 14, 15, 16), вели апостолъ Павле. А и я ћу рећи: каква може быти заједница истине са лажју или правде съ неправдомъ, или православја съ неправославјемъ?

17., Господъ є за то примјо да му главу намажу мирисавимъ миромъ, да и његова црква буде нетрулежна. Јрь имети є мироразлито, вели св. писмо, зато те любе девойке. Вуци ме, затобомъ ћемо трчати (пѣси. пѣси. 1 ст. 2, 3). Збогъ тога нико да се не може смрдљивомъ научкомъ овога света. Света божја црква да не допусти да се зароби преваромъ, као што є то допустила прва жена. Зајшто да мы, који смо обдарени разумомъ, будемо не разумни? зајшто, да кадъ смо добили одъ Христа урођену способность богопознавања, падамо у цезанђ и да лудо пропадамо, не сазнавајући, по својој немарности, важность задобивенога дара?

18., Крстъ Христовъ неверницима є саблазна, а вернима є спасење и вечанъ животъ. Где є премудрый? Где є препирачъ: Где є хвалисанъ онихъ који се поносе својомъ силомъ (1 кор. 1 ст. 20, 25)? Јрь синъ божјиј, који є рођенъ пре векова, који све по воли отца уређује, зачетъ є Маријомъ по наредби божјој у колену Давидову одъ св. Духа: Јрь, ето, девойка ће затруднити и роди ће сина, и надену ће му име Емануило (Мат. 1 ст. 23).

Онъ се родіо и онъ се крстіо одъ Іована за то, да се точно изврши нарећенѣ кое је дато пророку.

19., Но сотони ніје било познато, одъ иња је било скривено дѣвство Марије, и њено рођенї и смртъ Христова — ове три велехвалне тайне, кое су се свршиле на чудесанъ начинъ, нама су ипакъ биле објављене. Звезда је на небу засветлила яче одъ свују звезду, кое су пре биле и светлост се ићна неда описати, а необичайноть ићна зачудила је свакога, који је видјio. Све друге звезде, уједно са сунцемъ и месецомъ састављају као некиј хоръ око ове звезде, и она је у све надвишавала својимъ яркимъ блескомъ. И народъ се у чудјо, одкуда је такавъ новъ појављ. Одъ тога доба световна мудрост поче да лудује, престаше прорицанја, мајије се почеше исмејавати, све везе зла почеше пудати и кидати се, мракъ незнани поче се раствурати и насиљно господаренї престајати. Ерь кадъ се Богъ у то време јави людма, почеше и люди радити угодна Богу дела, као Богъ. Но ни прво ніје било само сенька, нити у другој овде било само просто човештво. Него је тамо била истина, а овде је домостроитељско нарећенї, и вршило се оно што је спремљено одъ Бога да буде. Одъ овога доба, све се почело колебати, людји, ерь је била речь да се поруши смртъ.

20., Стойте браћо тврдо у вери у Исуса Христа, у ићговoj любави, у ићговоме страдању и воскресењу. Благодаћу божјомъ сви безъ изузетка да будете сагласни у једној вери Бога отца и Исуса Христа, једнороднога сина ићговога, који је рођенъ пре сваке

твари (Кол. 1 ст. 10), кој по теду долази одъ рода Давидова. Слушайте поуку светога Духа утешитеља, покарајте се Епискоцу и пресвитељству у подпуној једномислености и причешћујте се једнога хлѣба — овога јественика безсмртности. То је лекъ кој чува одъ смрти и даје животъ угоданъ Богу по Исусу Христу, то је лекъ кој чисти и кој поништава зло.

21., Нека будемъ я жертва одъ васъ и за оне, кое вы у славу божјю посласте у Смиру, одкуда и пишемъ вамъ, благодарећи Богу и любећи Поликарпа као што и васъ љубимъ. Сећајте ме се, те да се и васъ сећа Исусъ Христосъ, кој нека је благословенъ на векове. Молите се за цркву што је у Антиохији Сирискoj, изъ кое ме окована терају у Римъ, као последића одъ тамошњи вернихъ, који би срећанъ да у славу божјю поси ове окове. Будите ми здрави у Богу отцу и Господу Исусу Христу, кој је наша заједничка нада и поузданѣ по светоме Духу. Будите здрави. Аминъ!

Благодать божја да буде съ Ефесцима по молби Игњата!

МАГНЕЗЕЙЦИМА.

Игњатъ Богоносацъ поздравља Магнезијску цркву што је у Меандри, коя је по Исусу Христу нашемъ Спасителю и по благодати Бога отца благословена и душевно жели јој највећу радост по Богу отцу и Исусу Христу.

1., Я самъ сазнао да имате искрену любавъ къ Богу; па зато самъ съ највећомъ радошћу у намери да говоримъ съ вами о вери Христовој. Еръ кадъ самъ срећанъ да носимъ мило и многожелјно име, я и у оковима моима славимъ цркву, молећи Бога да се у њој чува слога и духовна и телесна по Исусу Христу, кој је Спаситељ свима людима, а особито вернима (1 Тим. 4 ст. 10), кога сте крвлю ви одкупљени, преко кога ви сте познали Бога и још сте познати Богу (Гал. 4 ст. 9), у коме пребывајући, вы ћете избегнути свако насиље овога света; еръ је веранъ Богъ, кој васъ неће пустити да се искушате већма него што можете (1 кор. 10 ст. 13).

2., Я самъ срећанъ био што васъ видимъ у лицу богоностојнога Епископа вашега Дамаса и богоностојнихъ свештеника Васса и Аполонија и друга мојега Ѣакона Сотиона, кога бы я желio да буде узъ

мене зато, што се онъ по божјој благодати и по закону Исуса Христа покорава Епископу и свештенству.

3., И ви не треба да се туђите Епископа, кој је још младъ, него да му одајете свако поштovanје по воли Бога отца, као што чине то и свети свештеници, уколико дознаемъ. Они гледају не на спољну младост, на године, него на божју мудрост; почемъ ни старци не знају свајда шта је право, нити су они свајда мудри, по Духу у людима (Пов. 32 ст. 9 и 8). Мудрији Данило, кадъ му је било дванаестъ година, задахнутъ божимъ Духомъ, прекорео је старце, чије главе покриваше седа коса, за клевету и жељу туђе лепоте (Дан. 13). Тако је исто и Самуило још као дете укорео деветдесетогодишњега старца Илија зато, што је више волео своју депу, неголи Бога (1 Цар. 3). Тако исто и пророку Еремију говори Богъ: Не говори, дете самъ (Пер. 1 ст. 7). Тако је било и са Соломономъ и Јосијемъ, првий је почeo да влада кадъ му је било двадесетъ година, као што је тада и пресудio ону страшну и неразрешљиву распру међу двема женама за депу; а другиј је узео у свое руке власть кадъ му беше осамъ година, па је тада онъ порушio идолске жртвенике и куће, а шуме што беху посвећене демонима, а не Богу, попалio је и побio лажљиве жречеве зато, што су они кварили и варали люде, а нису били слуге божије. Такле видите ње младост за презирање, када је она посвећена Богу, него заслужује поштovanје. А за презирање је човекъ, кој хрђаво и опако мисли, па ма

быо и у пайстаріумъ годінама (Дан.). Младъ е быо Христоносаць Тимотіе, али чуйте, шта му пише учитель: Нико да не постане немарљивъ збогъ твоє младости; него буди угледъ вернима у речи, у животу (1 Тим. 4 ст. 12). Потоме и вы треба да подпuno слушате своега Епископа и ни у чему да му не противоречите; ёръ є одвећь страшно противити се такоме човеку. А знайте: ко се нѣму противи, тай се противи не нѣму кои се види, него се противи оному кои се не види, коме нико не може да се противи. Оваки послови не тичу се човека него Бога; ёръ онъ вели Самуилу ово: Ты не ћешъ себе, него мене понизити (1 Цар. 8 ст. 7). И Мойсей вели народу: Ніе на насть ваша вика, него на Господа (Исх. 16 ст. 8). Нико ніе остао безъ казни, кои є усталао на старешине; ёръ нису на законъ усталли Датанъ и Авиронъ, него на Мойсея, па шта є было съ ныма? Живи су бачени у адъ (Числ. 16). Корей са двеста петдесетъ своихъ једномисленника бунише се противъ Аарона, па ій пројдре ватра живе. Авесаломъ кои є памислю да погуби отца, обесио се о дрво и прободенъ є копљемъ у злонамерно срце (2 Цар. 18). Тако є исто изгубio главу и Савей збогъ истога узрока (2 Цар. 20). Озія є пострадао одъ проказе, што є вређао жречеве и жречество (2Парал. 26). Саулъ є изгубio царство и недочекавши да му дође првосвештеникъ Самуило. Тако дакле треба и вы да поштујете виша лица, старешине свое духовне.

4. Не треба да се само зовемо християнами, него треба да смо и у самой ствари христијани. Ёръ срећнимъ, блаженимъ не чини само име, него радъ, живленъ, поступање кое доликуе, кое одговара томе имену, томе називу. Ако неки речма и признају Епископа, а овамо раде све безъ нѣга; такима самъ истинити и првый Епископъ и једини по природи Архиерей вели ово: А што м е зовете: Господе, Господе, а не извршујте што вамъ говоримъ (Лук. 6 ст. 46). Ёръ ми се такви чине да су недобросавестни и да су притворни варалице.

5.. Почемъ све има свой край и за извршиванъ заповести долази животъ, а за преступанъ смрть; а зна се да ће сиакиј отићи онамо, куда є пошао и добити оно што є изабрао; зато дайте, да се збильски клонимо смрти, а да изберемо животъ. Ёръ се две слике наоде у людма, једна є права, истинита, а друга є лажна, варљива. Побожанъ човекъ, то є права, истинита слика, коју є Богъ одпечатао. А нечастивацъ, то є лажна, подметнута, незаконита, измайсторисана слика, коју ніе Богъ него ђаво израдио. Я не велимъ, да су две природе у людји; него быва тако, да једанъ и истакиј човекъ овда є божиј, а овда ђаволскиј. Кои є побожанъ и врши божје заповести, тай є човекъ божиј. А ко нечастиво живи, преступа божје заповести; тай є човекъ ђаволскиј и такавъ є не по својој природи, него по својој волњи. Неверникъ има слику ђавола — извора злобе и пакости; а верниј има на себи слику Господа Бога отца и Иисуса Христа. Ако мы помоћу нѣговомъ добро-

вольно не отримо за истину, самопрегореванѣ у споменъ иѣговы страданія; онда знаймо, да у нама и нема ништа што є одѣ живота иѣгова.

6., Дакле, кадъ самъ я у гореспоменутимъ лицима, као вашима представницима угледао сву вашу общину у вери и любави; то преклиниѣмъ васть, да се старате радити све у подпуной единомислености съ Богомъ подъ управомъ Епископа, кои председава уместо Бога, свештеника кои заузимао место собора апостола и Ђакона мени одвећь драгихъ, коима є поверила служба Иесуса Христа, кои є пре векова рођенъ одѣ отца, био Богъ слово, единородный синъ и кои ће до краја света остати еданъ и истый. Ерь иѣговоме царованю нигда не ће быти краја (Дан. 2 ст. 44 гл. 7 ст. 27). По томе любимо се сви сагласно, единомислено и нико да не гледа на другога своєга ближнѣга по телу (земальски), него по Иесусу Христу. Ништа да се међу вами не догоди, што бы могло да васть раздвои, поцепа; него будите сви у слози са Епископомъ, покораваюни се преко иѣгла Богу по Христу.

7., Збогъ тога ништа не радите безъ Епископа ни вы — ни свештеникъ, ни Ђаконъ, ни световникъ; као што ни Господъ Иесусъ ништа не ради безъ отца, говореши: Я не могу ништа чинити самъ одѣ себе (Јоан. 5 ст. 30). Ништа, што онъ не одобрава, не треба да држите да има доброга темеља; ерь све є то што ће сагласно съ њимъ преступно и мрско Богу. На молитву скуплјайте се сви на једно место, те да буде у вама једна обштица молба, еданъ умъ, једна

нада, у любави, у непорочнай вери у Иесуса Христа, одъ кога нема ништа болѣ. Сви као еданъ човекъ, једна душа скуплјите се у божију цркву, где є еданъ жертвеникъ, еданъ Иесусъ Христосъ, еданъ Архиерей нерођенога Бога.

8., Не дайте се варати и заводити туђомъ научомъ, нити да гледате на лажни родословља, коима нема крај (1 Тим. 1 ст. 4), нити да се осврнете на јудејске празноверице, знајући да старо прође, а ево све ново постаде (2 Кор. 5 ст. 17). Ерь ако мы и до сада живимо по јудејскому закону и телесноме обрезанию; онда тиме као да признаємо, да јошъ нисмо добили благодать. И божи пророци живили су по Иесусу Христу. Зато су они и трпили гонења, ини є одушевљавала благодать, те да се увере неверници, да є еданъ само Богъ, кои є све створје и свачимъ управља, кои се појавио преко Иесуса Христа својега сина, кои є иѣгово слово не исказано, по суштаствено, по звукъ чланооделите речи, него є рођена сушност божеске силе и кои є у свему угодио и учинио по воли ономе кои га и послала.

9., Кадъ дакле и они, кои читају старе књиге (старый заветъ), долазе новоме наданю, очекуюћи Христа, као што онъ учени говори ово: Да сте веровали Мойсеју, тако бы сте веровали и мени; ерь онъ писа замене (Јоан. 5 ст. 46). И на другоме месту вели: Авраамъ отацъ вашъ, био є радъ да види данъ мой, и виде и обрадова се; ерь и самъ се пре

родо него Авраамъ (— 8 ст. 56, 58). Помислите, како можемо безъ иѣга живити мы, када пророци као слуге иѣгове духомъ су га изъ далека усматрали и жельно очекивали као учителя и исчекивали као Господа и Спасителя, говорећи: О иѣ ће да дође и спасе насть (Ис. 35 ст. 4)! Немојмо дакле више да празнујемо по юдейскоме обичају суботу и да се радујемо иерадни; јеръ ко не ради, тай не треба ни да еде (2. Сол. 3. ст. 10), са зноемъ своега лица еди свой хлебъ, вели свето писмо (Быт. 3 ст. 19). Међутимъ треба да сви ви празнујете (суботствуете) духовно, радујући се што сте извршили законъ, а не што се тада одмарате телесно. Треба да посматрајући чудна дела божја, ливите се свемогућству и премудрости божјој, а не да само у томе положите празновање, што ћете по юдейскоме обичају ести оно што је јуче затоварљено и пити што се охладило и што ћете се полагано шетати, што ћете се забављати играма и лудимъ рукоплесканјемъ. А знайте, да после суботе свакї христијанинъ, као Христолюбацъ, мора да празнује данъ господњи, воскресни, царски, найглавни одъ свијој дана, да празнује неделю, за коју је и пророкъ исчекујући с овој рекао: На концу, о осмомъ (ис. 6 ст. 1 ис. 11 ст. 1) дану, у коме је синула у Христу наша срећа, нашъ живот и свршила се победа надъ смрћу Христомъ. Нека вась не збунјује што непријатељи Спаситељи, деца што пропадају, говори и ради; јеръ нима је Богъ трбухъ, и они земальски мисле (Фил. 3 ст. 19). Они више маре за сласти

него за Бога, они имају обличје побожности, а сile су се ићи одрекли (2 Тим. 3 ст. 4, 5), они тргују Христомъ, нечисто проповедајући речь божју (2 Кор. 2 ст. 17), они продају Исуса, безчесте жене, отимају туђе, грамзе за сребромъ. Нека вась милость божја сачува одъ свијој овиј развратника душегубаца Господомъ нашимъ Исусомъ Христомъ!

10. Немојте да немаримо за добруту божју; јеръ ако буде онъ настъ награђавао по нашимъ делима, мы смо пропали: ако ћешъ на безаконје гледати, Господе: Господе, ко ће остати? (ис. 130 ст. 3). Стараймо се да будемо достойни онога имена, кое на себи посимо. Јеръ ко се зове другимъ, а не овимъ именомъ, тай нје божји. На ићму се нје извршило пророштво, што је о нама речено: И прозва ћешъ се новимъ именомъ, кое ће уста господња изрећи . . . и прозва ће се народъ светъ (Исаи. 62 ст. 2, 12). Ово се и извршило најпре у Сирин: јеръ се у Антиохији почеше ученици звати* Христијанима, када Павле и Петаръ тамо основаше цркву. Потоме одбаците хрћавъ, застарео и труо квасацъ и измените се у ново тесто благодати (1 Кор. 5 ст. 7). Утврдите се у Христу, те да не овлада съ вами неко туђу. Нје лепо на језику имати Исуса Христа, а у мислима — оджививше свой векъ јудейство. Где је христијанство, тамо нема јудейства; јеръ је еданъ Христосъ у кога кадъ верую сви народи и кога кадъ

* Звати се овде као што и на другимъ местима св. писма значи у истини быти; јеръ име мора да одговара природи лица или ствари.

славе сва племена, саединјна су тиме съ Богомъ и камена, тврда срца постаю деца божја, другови Авраамови, у семену кога, благословени су сви, кои су одређени да наслђде вечанъ животъ по Христу.

11., Ово пишемъ вамъ, возлюблені мои, не зато што као држимъ да су неки између васъ заиста такви. Него као наймаћи између васъ, хоћу да васъ предохранимъ, те да непаднете у мреже лажљиве науке. Желимъ да очувате свака тврдо уверење, да је Христостъ, кој је пре векова рођенъ одъ отца, доцније родио се одъ дјве Марије безъ учешћа мужа; да је онъ живио свето, лечио сваку болесть и исцелявао сваку немоћь по людима (Мат. 4 ст. 23. гл. 9 ст. 35); да је чинио чуда за срећу людји и онима што су у многобоштву казнивао за једнога истинитога Бога, отца своега; да је пострадао и одъ Христоубилаца јудеца за време владе Понтіја Пилата и цара Ирода отрио крстъ, умро, воскресао и узнео се на небо ономе, кој га послала, сео съ лесне нѣгове стране, из ће на крају света опетъ доћи у слави отчиной да суди живима и умрлима, и да да свакоме оно, што је кој свома делима заслужио. Благо ономе, кој све ово несумњиво зна и памти, па верује овоме онако, као гођ што сте сада ви Боголюбци и Христолюбци, подпуну уверени и тврдо се надате, одъ ког наде да не да Богъ никоме одъ настъ да одпадне или да се ове диши!

12., Желио бы я да се за васъ подпуну наслажавамъ и да ме обрадуете и утешите, када бы зато било заслужанъ. Еръ ако самъ я и у оковима, али се опеть

ни съ једнимъ одъ васъ кој сте слободни, не могу упоредити. Знамъ да вы нисте охоли, еръ имате у себи Исуса Христа. Јошъ више знамъ да када васъ хвалимъ, вы првените, као што је написано: праведанъ себе криви у својој распри (Прит. 18 ст. 17). И, казуй да се оправдашъ (Исај. 43 ст. 26). Јошъ, када свршите све што вамъ је заповеђено, говорите: мы смо залудне слуге (Лук. 17 ст. 10). Еръ што је у людји високо, оно је мрзость предъ Богомъ (Лук. 16 ст. 15), говорећи: Боже, милостивъ буди мени грешноме! (Лук. 18 ст. 13). Збогъ тога су велики мужеви — Авраамъ и Јаковъ, казивали о себи да су прахъ и пепео предъ Богомъ (Быт. 18 ст. 27). Да видије рекао: ко самъ я Господе, те си ме довео довде? (1 Парал. 17 ст. 16). И Мойсей кој је пайсмернији међу людма, вели Богу: ни самъ речићи човекъ, него самъ спорихъ уста и спора взика (Исх. 4 ст. 10). Будите dakле и вы смиреномудрени, те да се уздигнете. Еръ кој се подиже, понизи ће се, а кој се понижује, подигнуће се (Лук. 14 ст. 11. гл. 18 ст. 14).

13., Старајте се да се добро утврдите у науци Христовoj и апостолскоj, те да у свему штогодъ радијте напредујете, телесно и духовно, веромъ и любављу уједно съ поштованимъ вашимъ Епископомъ и достойнимъ и духовнимъ добро уређенимъ свештенствомъ своимъ и боголюбнимъ ђаконима. Покоравайте се Епископу и једанъ другоме, као што се Христостъ покорава отцу (Евр. 13 ст. 17), те да бы била међу вами подпuna слога, једномисленость и једнодушностъ по Богу.

14., Знамъ да сте вы расположени да чините све што е добро, те самъ збогъ тога и укратко съ вами говорио по любави Иисуса Христа. Споминьтите ме у своимъ молитвама, како бы и я дошао Богу. Се-хайте се и Сирске цркве, кое самъ се я недостояни звао Епископомъ. Еръ имамъ потребу за укупну вашу къ Богу молитву и любавь вашу, те да се Сирска црква очува и одржи у Христу помоћу ваше брижливости и реда.

15., Примите поздравъ одъ Ефесеца изъ Смирне одакле и пишемъ вамъ. Они су се скучили, како и вы, те ме у славу божию подиуно съ Поликарпомъ успокоише. И друге цркве за честь Иисуса Христа, поздравляю васъ. Снажите се у слози и единомислености, задобијоћи нераздѣливи духъ по Иисусу Христу вольомъ божиомъ!

ТРАЛІЯНЦИМА.

Игнать Богоносацъ возлюбленой Богомъ отцемъ Иисуса Христа, светой Траліянской цркви што је у Азии, коя је изабрана и Богодостойна, коя ужива миръ по телу и крви, по страданю Иисуса Христа — наде наше и по воскресеню на начинъ и његовъ, цркви той шаље свой поздравъ подиуно у апостолскомъ духу и молитвено жели јој да се веома радуе.

1., Је самъ дознао, да вы непорочно и непртивно живите у свой трдливости и да такавъ начинъ мишленија вы нисте ни одъ кога позаймили, него да је то ваше сопствено посматранї. Ово ми је одкројашъ Епископъ Поливіе, кој је по воли Бога отца и Господа Иисуса Христа сина и његовогъ, садѣйствомъ светога Духа био у Смирни и тако ме је страдалника утешио, као да самъ у и њему видјоја сву вашу общтину. Съ тога самъ се уверио да сте прави ученици Иисуса Христа Спаситеља нашега, угледајући се на и њга, и примјо самъ преко и њга ваше према мени за Бога добро расположенї.

2., Вы се покоравате и слушате своєга Епископа, као Господа; еръ онъ води бригу за душе ваше, почемъ ће Богу за ны да одговара (Евр. 15 ст. 17). Изъ тога се види да вы живите не по людскому оби-

чаю, по по духу Иисуса Христа, кои е умро за васъ, како бы вы веруюши у нѣгову смяртъ, крштеніемъ постали участници нѣговога воскресенія. Дакле видите преку потребу, да ништа не радите безъ Епископа, како међутимъ вы и поступате. Но слушайте и свештенике, као апостоле Иисуса Христа — паде наше, у којој да живимо и са Иисусомъ да свагда будемо. Треба да поштуете и ђаконе, кои служе тайнама Иисуса Христа: јеръ они вису слуге за ело и пїње, него су слуге цркве божје. А зато и они треба да се чуваю одъ свачега, што бы ий осрамотило, да се чуваю велимъ, као одъ живе ватре. Нека они и буду такви.

3., Но и вы поштуйте ий као Иисуса Христа, кога они заступаю, каогодъ што е и Епископъ слика отца свюю, а свештеници оличаваю саборъ божји, и скунь Христовы апостола. Безъ пын црква нје изабрана, ни дружина светаца, ни скунь праведника. Тако исто уверанъ самъ мислите и вы сви. Јеръ угледъ ваше любави и самъ добио и имамъ кодъ себе у вашемъ Епископу, којега е и сама спольность врло поучљива, а нѣгова смерностъ, кротость улива поштованъ, држимъ да нѣга и неверници поштују. Но любећи васъ, я се уздржавамъ да вамъ много пишемъ, бо ће се да коме не будемъ досадашь или да кога не одбјемъ одъ себе. Ма да самъ я у оковима за Христа, опетъ юшти ни самъ достојанъ Христа. Али се надамъ, да кадъ умремъ за нѣга, тада ћу текъ быти достојанъ, да се зовемъ нѣговъ.

4., Не заповедамъ као апостолъ, него се смиравамъ, бо ће се да не пронаднемъ одъ таште славе.

Хвалити се добро е само у Господу. Ако самъ а јељ у божескимъ предметима и тврдъ у живленю по Богу; опетъ ми треба да се тада юшти више боимъ и чувамъ да непопустимъ ласкателнимъ хвалама, кое бы ме надимале. Јеръ кој ме хвале, тиј ми наносе ране. Истина је, да я желимъ ико да страдамъ, али незнамъ да ли самъ достојанъ за то. Јеръ зависи непрјателя многи не виде, а она силио устае на мене. Зато ми је потребна кротость, којомъ се може оборити килъ овога света — ђаво.

5., Заръ я не бы хтео да вамъ пишемъ о предметима кои су више тајнствени? Но, опростите ми боимъ се да вамъ не учинимъ штету, почемъ сте вы юшти деца у познаваню Христа, и почемъ юшти иисте яки за високу науку, да бы е разумели, те да небудете пњоме подављни. Јеръ и ако я, наодећи се у оковима, могу да поймимъ што е небесно, а то ће рећи могу да схваћамъ разлику, коя е међу ангелима, архангелима и воинствима, силама и господствима, разстояње међу престолима и властима, величје началства и превосходство херувима и серафима, вишину Духа и царство Господа, и поврхъ свега, пеинказају славу сведржитеља Бога; и ако я све ово знамъ, но збогъ тога, я юшти написао постао савршенъ и такавъ ученикъ, какавъ је Павле и Петаръ. Много ми юшти којешта оскудева, те да бы могао я да будемъ у Богу савршенъ.

6., Па зато васъ усрдно молимъ, не я, него васъ моли любавь Иисуса Христа, да сви једно говорите и да не буду међу вама расцре, него да будете утвр-

ћени у једноме разуму и у једной мисли (1 Кор. 1 ст. 10). Ђрь има неки брбљова и варалица, кои заводе умъ, кои нису християни, него су христопродавци, кои лажљиво носе па себи име Христово и нечи-сто проповедају слово Евангелско. Къ сладчай-шему имену (Исуса Христа), они мешају отровъ за-блуде, као што чине кадъ сипају отровъ у сладко вино, те да бы га онай кој пів, преваренъ нѣ-говомъ сладошћу, безъ сваке пажњѣ и зебнѣ по-шо и подпао смрти. Неко је одъ старихъ правично рекао: не зови добримъ онога, кој къ добромъ меша зло! Заиста, они говоре о Христу, не зато, да про-пovедају Христа, него да га одбаце. Они говоре о закону не зато, да утврде законъ, него да разшире безаконѣ. Ђрь они одтуђую Христа одъ отца, а за-конъ — одъ Христа; они непризнају нѣгово рођенѣ одъ Дѣве; они стидећи се креста, одбацују страдања Христова и неверую у воскресенѣ Христово. Они уводе некакога непознатога бога; Христа објављую да је иерођенъ, а св. Духу ни быће не признају. Неки одъ тихъ говоре, да је синъ простиња човекъ, или да је отацъ и синъ и св. Духъ једно и исто; да је светъ дело божје створенъ не преко Христа, него преко неке друге силе.

7., Па зато чувайте се оваки людји, да не бы упали у мреже, и изложили свое душе пропасти. Тако се понашайте, да ваше живленї никога не саблазни, да не будете замка и мрежа разапета (Ос. 5 ст. 1). Ђрь ко је немаранъ у послу своме, братъ је распи-кући (Прит. 18 ст. 9). Ако се дакле вы непоносите,

не високоумствуете, не будете охоли, не презирете друге; можете бити у свези съ Богомъ. Ђрь је Го-сподъ близу онихъ, кои се пѣѓа бое (Пс. 84 ст. 10). И па кога ћу последати? па кроткога, вели, и па онога кој је скрушен је духа и ко се плаши моихъ речиј (Исаи. 66 ст. 2). Поштуйте Епископа вашега, као Христа, што су заповедили блажени апостоли, кој је унутра олтара, тай је чистъ; па зато се и поко-рава Епископу и свештенству. А ко ніје тамо, тай и ради понешто безъ Епископа, свештеника и ђакона, томе ніје чиста савестъ и тай је гориј одъ певерника (1 Тим. 5 ст. 8), Ђрь сетите се, шта је Епископъ? ніје ли онъ лице, кое има поглавито старешинство и власть надъ свима, уколико је то могуће ономе, кој по својој снази тежи да се угледа на Христа Бога? А зар је свештенство, ніје освећенији саборъ, савет-ници и сатрудници Епископски? А ђакони зар јесу подражательи ангелскимъ силама, кој служе све-штенству чисто и беспорочно, као што је св. Сте-фанъ служио блаженоме Јакову, Тимотију и Лину служише Павлу, Анаклиту и Клименту служише Петру? Дакле ко се ныма не покорава, ко ны не-слуша; тай је човекъ сасвимъ безбожанъ и нечасти-вацъ, тай презира Христа и нѣгову установу.

8., Ово вамъ не пишемъ зато, што самъ као доз-нао да међу вама има такви людји. Не, ніје то. И не дай Божје, да такве гласове кадъ годъ чуемъ о вама; јер је знате да Богъ ніје поштедио ни своега сина за свету цркву (Рим. 8 ст. 32). Него вамъ ово пишемъ, да предохранимъ васъ, као свою дечу, коју я одвећъ

цемъ небеснихъ, земнихъ и преисподнихъ — што ће рећи предъ лицемъ небеснихъ безтелеснихъ суштаства — ангела; земнихъ — юдеаца, римљана и осталихъ людей и народа, кои беше у то доба када распеше Господа; преисподнихъ то есть онихъ многихъ, кои у то доба заједно съ Господомъ воскреснуше изъ мртвихъ; јеръ вели свето писмо — многа тела светихъ, кои су помрли усташе (Мат. 27 ст. 52). Онъ є заиста сишао у пакао једань, а изишао є отуда са многима и ону преграду што є одъ векова постојала порушјо є и средиште њено растурјо, па є крозъ три дана воскресао силомъ отца кои га є воскресао. После є онъ 40. дана остао са апостолима, затимъ се узнео отцу и сео съ десне стране љевове, чекаюћи докъ се положе непрјатељи љевови подъ ногама љевовима (Евр. 10 ст. 12, 13). Дакле є онъ у Петакъ, у трећемъ часу, саслушао осуду одъ Пилата, по допуштеню Бога отца; у шестоме часу распеть є, у деветомъ в испусті духъ; пре захода сунца погребенъ є; суботу є провео подъ земљомъ у гробу, у коме га є саранија Јосифъ Ариматейскиј; а кадъ поче свитати недеља, воскресе изъ мртвихъ, као што є самъ предсказао: као што є Јона био у трбуху китовомъ три даја и три ноћи; тако ће быти и синъ човечији у срцу земљи три дана, и три ноћи (Мат. 12 ст. 40). Потоме є Господъ у Петакъ страдао, у Суботу погребенъ, а у Неделю воскресао.

10., А када бы се онъ родио човекомъ само уображеню, а не бы имао у истини тела, када бы онъ само привидно умро, а у истини, не бы страдао, као

волемъ, што сте верни сада Христу; али предвиђамъ сплетке лукавога; па зато вамъ и даемъ пійне, кое ће стати на путъ да се не усели смртоносна болесть непокорнихъ. Овимъ пійнемъ по доброти Христа Бога нашега растерайте болесть. Задобивши кротость, угледайте се на страданя и любавь Христову којомъ є возлюбio нашъ дотле, да є себе самога предао, те да нашъ одкупи, да нашъ својомъ крвлю очисти одъ старога незнабоштва и да намъ подари животъ. Сећайте се да є онъ себе предао за нашъ онда, када смо мы пропадали одъ зла, што є живело у нама. Нека дакле нико одъ васъ цема у срцу своме ништа, што є противъ вашега ближњега. Јеръ є Господъ рекао: ојростите и ојости ће вамъ (Марк. 11 ст. 25). Не саблазнявайте начимъ незнабошце, како не бы они, збогъ неколицине лудихъ, хулили божје слово и науку (Тит. 2 ст. 5, I Тим. 6 ст. 1). Јеръ тешко томе, вели у име Бога пророкъ, збогъ кога се у народу срамоти име божје (Ис. 52 ст. 5).

9., Будите као глуви, када вамъ неко стане говорити, да Исусъ Христо је синъ божји нје одъ рода Давидова, нје се родио одъ Марије, знајући да се є онъ заиста родио и одъ Бога и одъ дјаве, само не на једань истији начинъ; јеръ нје једно исто Богъ и човекъ; да є онъ у истини узео на себе тело, јеръ слово поста тело (Јоан. 1 ст. 14), и живео є међу людма безъ икоња греха; јеръ кој ме одъ васъ, вели онъ, кори за грехъ, (Јоан. 8 ст. 46)? Онъ є заиста јо и што; распеть є за време Понтија Пилата; тако є онъ у истини а не уображеню, распеть и умро предъ ли-

што држе и говоре неки безбожници — неверници; онда, питамъ, зашто самъ я у оковима и зашто желимъ да се боримъ са дивљимъ зверовима? Тада бы я заиста лудо излагао се смрти, крстъ быо бы само моя фантазия, и пророкъ бы изрекао лажь: погледа ће на онога, кога прободоше, и плака ће за нымъ као за јединцемъ и тужи ће за нымъ као за првеницемъ (Зах. 12 ст. 10). Ови су люди такви исти неверници, као што су и они кои и распеше Христа. Но я се напразно не надамъ на умрлога за мене Иисуса; него имамъ истиниту наду, почемъ истини не доликује лажь. Марија је истините тело родила у коме телу обитава Богъ и Богъ Слово истините се родио одъ Дјве, узевши на себе наше пама подобно тело. Онъ је истините быо у утроби материној, као што ту добијао свое тело и остали люди, само што је онъ саздао себи тело одъ крви дјве безъ учешћа мужа. Нђга је мати носила у утроби као што и друге материје носе свою децу за опређелено време. Онъ се истините родио, као што смо се и мы родили. Онъ се заиста рано млекомъ и јео такову храну и пio таково пiйне, каково употребљају и мы. И када му је било 30. година, онъ се истините, а не уображену крстјо одъ Јована. После је онъ три године проповедао Евангелије, творио много чуда. Затимъ је одъ лажљивы юдејца и старешине Пилата, и ако је онъ судија, быо суђенъ, биенъ, ударанъ, плюванъ, зlostављанъ, облаченъ у црвену халбину са трновнимъ венцомъ на глави, за подсмехъ, осуђенъ и распетъ истините, а не уображену, не по изгледу, не при-

видно. Тако је исто, онъ заиста умро, погребенъ и воскресао изъ мртвихъ, као што се је на једноме месту (устима псалмопевца) онъ молјо говорећи: Ты Господе, подигни ме и я ћу имъ вратити (Пс. 40 ст. 11). А отацъ, кој га свагда слушаше, на то му је одговорио: устани Боже, суди земљи, јер су твои понаслđству сви народи (Пс. 82 ст. 8). Отацъ кој је воскресао Христа, и настъ ће воскреснути преко пђга; јер безъ пђга неможе ништа да има истинитиј животъ. Онъ самъ вели: я самъ воскресенje и животъ; кој верује мене ако и умре живеће. И ни једанъ кој живи и верује мене, неће умрети вавекъ (Јоан. 11 ст. 25, 26). Клоните се, избегавайте одъ нечастивыј ересиј: јер су ереси измишљене одъ ћавола, одъ оне пакостне изодавна змје, која преко жене превари нашега праотца Адама.

11.. Клоните се тако исто и зле деце пђгове — Симона пђговогъ најстарјега сина, Менандра, Василија и све гомиле пђговихъ присталица, који су пуни злобе и пакости. Избегавайте овихъ човекоугодника, за кое пророкъ Јремија вели да су проклети (17 ст. 5). Клоните се тако исто и нечистихъ Николајита, — людји лажљиви, сластолюбиви и варалица. Осимъ тога, избегавайте и порода давнашње злобе, а то су Теодотъ и Клеовулъ, кој доносе смртоносанъ родъ, одъ кога когодъ окуси одма умире не временомъ него вечној смртју. Они нису рукосадъ отчевъ, него су породъ проклетинѣ. Господъ је рекао: свако дрво, кое нiје усадио отацъ мој небеснији искорени ће се (Мат. 15 ст. 13). А када бы они били

рукосадъ отчевъ, не бы были непріятельи креста Христовога (Фил. 3 ст. 18); него бы были непріятельи онима, кои убили Господа славе (1 Кор. 2 ст. 8). Кадъ одбацаю крѣстъ и стиде се страданія Господа, они покрываю злочинство юдеяца, овихъ Богобораца и убилаца Господа. Мало е да имъ кажемо да су пророкоубилци! А вась као свое чланове, Христосъ зове своимъ страданіемъ и воскресеніемъ у свою безсмертность.

12.. Поздравлямъ васъ изъ Смирне, заедно са онима црквама, представници коихъ наоде се кодъ мене и кои ме утешише подцуну и духовно и телесно. Умолявамъ васъ моимъ оковима, кое носимъ за Иисуса Христа; останите свагда у узаймной слози и молитви. Свакій одъ васъ, а особито свештеници треба да успокојају Епископа за честь Бога отца и за честь Иисуса Христа и апостола. Послушайте ме съ любављу, молимъ васъ, те да не дођемъ у ту не-прилику да са овимъ писмомъ изиђемъ као сведокъ противъ васъ. Молите се и за мене; јеръ кодъ милости божје имамъ потребу и у вашој любави, те да постигнемъ оно што желимъ и извршимъ за чимъ тежимъ и да не изиђемъ као недостојанъ.

13.. Поздравлявашъ любавь Смирњана и Ефесеца. Спомињите мене и цркву Сирску, кое се несмемъ да назовемъ и пайпоследнимъ чланомъ. Будите срећни у Господу Иисусу Христу и будите покорни Епископу, свештеницима и љаконима. И уобщите любите једанъ другога нераздвојнимъ срцемъ. Поздравлявашъ и мой духъ не само сада, него и онда кадъ будемъ кодъ

Бога; јеръ се сада јошъ наодимъ у опасности. Но истинитъ є отацъ Иисуса Христа. Онъ ће извршити мою и вашу молбу. О, дао бы Богъ да му безпорочни представамо! Нека дарује Господъ намъ ту радость да съ вами заедно будемъ по Господу и кодъ Господа!

РИМЛЯНИМА.

Игњатъ, Богоносаць, цркви обдареной милостима, као што доликуе величанству свешишнѣга отца и Иисуса Христа, единороднога и ъгловога сина. Цркви освѣћеной и просвѣћеной по воли Бога кои је све створио, што је сагласно са веромъ и любављу према Иисусу Христу Богу и Спасителю нашему. Цркви која председава у столици римске области, богоностойной, достоблаженой, достохвалной, достожельной, чистой и предњачећој у любави, Христоименой, отцеименой, духоноснай цркви, коју и поздрављамъ у име Бога сведржитеља и Иисуса Христа сина и ъгловога. Свима кои су по телу и духу саединѣни међусобно у свакој заповеди божјој. Свима кои су несумњиво испунѣни сваке божје благодати и кои су чисти одъ сваке туђе смесе, желимъ найвећу непорочну радость у Богу отцу и Господу нашему Иисусу Христу!

1., После молитве къ Богу, я самъ добио оно, зашто самъ се найвише и молио, а то је, видео самъ ваша богоностойна лица. Као онай кои је окованъ, за Иисуса Христа, я се надамъ да ћу се съ вами лично поздравити, ако буде воля божја, да я будемъ удо-

стоенъ свршетка своега подвига. Почетакъ је учинићи добаръ; но да ли ћу се удостоити благодати, да бевъ препоне до краја извршимъ свой позивъ? јеръ се я боимъ ваше любави, да ми она не учини штету, почемъ је вами лако да учините, што сте наутили, што желите*; но мени је трудно доћи Богу, ако бы ви збогъ телесногъ пријатељства, жалили ме.

2., Желимъ да ви угађате Богу, а не людма, као што заиста ви и угађате Богу. јеръ ни и нећу већи наћи друге прилике, овако згодне да одемъ Богу, нити ћете ви учинити болѣво дело до то, ако сада ни једне речи не проговорите за мене. јеръ ако ви ништа о мени не рекнете, я ћу быти божји. Ако ли пакъ зажелите да учините любавь моему телу; онда я морамъ паково јошъ да ступамъ на подвигъ. Мени нећете ништа болѣво учинити до то, ако оставите да я будемъ закланъ на жертву Богу. јеръ знате да је већи жертвеникъ готовъ, па ако ви учините то, што жељимъ, а то је да својомъ любављу саставите хоръ и запоните песму отцу у Христу Иисусу, да је Богъ уздојо Епископа Сирскога сведока своихъ страданија, да дође са истока на западъ и да оде изъ овога света къ Богу, да му се тамо јави и представи.

3., Ви нисте никада и никоме завидели, па сте и друге поучавали да тако поступају. А я жељимъ да буде тврдо оно, што ви другима препоручујете својимъ поукама. Само молите се Богу да ми да унутрашију и спољну силу, да я не текъ говоримъ, него и

* Римски Христијани жељали су да моле да се св. Игњатъ избави смрти.

да желимъ, да се само не зовемъ християниномъ, него да самъ и у истини правый християнинъ. Кадъ самъ я правый и у истини християнинъ, я се могу тада и звати тимъ именомъ и текъ тада могу да будемъ истинито веранъ, кадъ ме нестане на овоме свету. Ништа пів вечно што се види: ёрь в ово што се види, за време, а оно што се невиди вечно (2 Кор. 4 ст. 18). Суштина є християнска, не у говору, него у величини дела. Када овай светъ мрзи християнина, тада га люби Богъ. Ёрь в речено: кадъ бы сте были одъ света, онда бы светъ свое любіо; а како писте одъ света, него васть я одъ света избрахъ, зато мрзи на васть светъ (Јоан. 15 ст. 19 и 4).

4., Я свима црквама пишемъ и свима казуемъ да добровольно умремъ за Бога, ако ми само вы не ставите препоне. Молимъ васть да ми не чините любавь, коя піе у време. Оставите ме, да будемъ храна зверовима и да тиме дођемъ Богу. Я самъ божія пишеница, па нека ме измелю зуби зверова, те да постанемъ чистъ хлебъ божій. Болѣ є да задобрите зверове, те да они постану гробъ мой и ништа не остане одъ моега тела, како не бы после смрти никоме био на теретъ. Тада ћу я быти правый ученикъ Иисуса Христа, када светъ и не види мое тело. Молите се Господу за мене, те да я на овай начинъ постанемъ жертва Богу. Не заповедамъ вамъ, као што су Петаръ и Павле заповедали. Они су апостоли Иисуса Христа, а я самъ найпоследній између свију. Они су слѣбодни као слуге божіје, а я самъ и досада јошъ робъ; но ако пострадамъ, бы ћу ослобођенъ

Исусомъ Христомъ и воскреснути у нѣму слободанъ. Сада када самъ за нѣга у оковима, я се само учимъ, да не желимъ ништа што є световно или суєтно.

5., Одъ Сиріј до Рима, на мору и на тврдой земљи, на суву, дану и ноћу, я се боримъ са дивљимъ зверовима, почемъ самъ свезанъ са десетъ леопарла, а то су војници кој постао свирепи, чимъ имъ чинишъ више добра. Ныове увреде, мене више научаваю; по тиме се не правдамъ (1 Кор. 4 ст. 4). О, дао бы Богъ да не изгубимъ спремљене ми зверове! Я се молимъ, да се они што скорије пусте на мене. Я ћу јї умиливати мамити на себе, те да ме они што пре растргну и поједу. А не ћу да се догоди, као што се съ другима догађало, да се зверови не смеди приближити нити дирнути ме. Ако не усхтеду добровольно да то чине, я ћу јї принудити. Опростице ми, я знамъ шта є за мене користно. Сада текъ починимъ да будемъ ученикъ. Ни оно што се види, ни што се не види, неможе ме уздржати да не дођемъ Иисусу Христу. Ватра и крстъ, гомила зверова, киданъ, сеченъ, парапъ, ломленъ костиј и дробленъ свега моега тела и пакостна каштига ћаволска, нека све дође на мене, само да дођемъ да самъ близу моему Господу Иисусу Христу.

6., Никаку користь нећу имати одъ целога света ни одъ царевина овога света. Болѣ ми є да умремъ за Иисуса Христа, него ли да владамъ надъ свомъ земљомъ. Ёрь каква є користь човеку, ако савъ светъ добије а души својој науди (Мат. 16 ст 26)? Желимъ Господа, сина истинога Бога и отца, Иисуса

Христса. Нѣга тражимъ, кои є за насть умро и воскресао. Опростите ми, браћо! Не сметайте ми да уђемъ у животъ; јръ є Иисусъ Христосъ животъ верујима. Немойте ми желити смрти, јръ є живленѣ безъ Христа смрть. Хоћу да будемъ божій, па немойте ме предавати свету. Пустите ме да одемъ чистомъ виделу. Када тамо пређемъ, я ћу быти човекомъ божимъ. Дозволите ми да се угледамъ и да подражавамъ страданьима Христа Бога моега. Кои самъ има у себи Христа; тай ће ме разумети, тай ће поймити, шта я желимъ; па ће ме сажалити и пустити ме да уживамъ срећу, коя ми є на срцу, да се бавимъ онимъ, што ми є наймиліє.

7. Князъ овога света, хоће да ме угради и да поремети мое мисли, кое имамъ односно Бога. Нека нико, кои се годъ наоди тамо (у Риму) непомаже томе моему злотвору. Будите вы на мојој а то є на божијој страни, болѣ є. Не поступайте тако, да на устима имате Иисуса Христа, а у срцу предпостављате Христу светъ. Зависть нека нема стапка међу вами, па када бы и я лично васть моліо да ме одбраните одъ смрти, не слушайте ни мене самога, но држите и веруйте то, што вамъ пишемъ. Живећи пишемъ вамъ, да пламено горимъ жељомъ да умремъ за Христа. Моя се любавь разапела и у мени пів остало више ватре, коя бы ме вукла да што друго волемъ, осимъ распетога, а има у мени жива вода, коя у мени тече и изнутра ми еднако говори: иди отцу! Не осећамъ никакве сласти ни у јелу трулежномъ, ни у задовољствима овога живота. Желимъ божијега хлеба, небес-

нога хлеба, хлеба живота, кои є тело Иисуса Христа, сина божијега, кои се є у одређено Богомъ време рођо одъ семена давидова и аврамова. А тако исто желимъ цијла — крви нѣгове, коя є любавь што никада не престае и животъ вечно.

8. Нећу више да живимъ за люде, а то ће се извршити, ако вы усхватете. Съ Христомъ се разапехъ. Я више не живимъ, него живи у мени Христосъ (Гал. 2 ст. 16 и 20). Краткимъ писмомъ молимъ васъ, не одређите ми то, да ми не закраћујете испунити жељу, веруйте ми, да я любимъ Иисуса, кои є посланъ за мене. Шта ћу учинити Господу за све оно што є онъ мени чинјо (Пс. 115 ст 3)? Самъ Богъ и отацъ и Господъ Иисусъ Христосъ објави ће вамъ, да я говоримъ истину. И вы се заједно са мномъ молите, да я постигнемъ свою намеру светимъ Духомъ. Нисамъ по нагону тела написао вамъ ово, него по воли божијој. Ако я пострадамъ, то ће быти доказъ да сте ме вы волели. Ако ли се пакъ ове среће не удостоимъ, онда ће се знати да сте ме вы омрзнули.

9. Споминьте у своимъ молитвама Сирску цркву, у којој є сада место мене пастиремъ самъ Господъ Иисусъ, кои є рекао; я самъ пастиръ добаръ (Јоан. 10 ст. 11). Онъ ће јданъ да управља њоме и ваша любавь према љубиму. А я се стидимъ да се кажемъ и да самъ нѣшћи чланъ, јръ писамъ тога достојнији, као последњији и као одметъ. Но ако одемъ Богу, я ћу по нѣговoj милости нешто и вредити.

Поздравля васть мой духъ и любавь цркава, кое ме у име Иисуса Христа примаше, не као обичнога

путника. Ђръ шта више и оне цркве, кое нису быле на путу, излазише ми на сусреть у варошь.

10., Ово вамъ пишемъ изъ Смирне, преко поштованы Ефесеца. Са мномъ є поредъ многихъ другихъ и Крокъ мило ми лице и име. За оне кои су у славу божју пре мене послани изъ Сире у Римъ, вы држимъ већ знате. Кажите имъ да ето и мене, да самъ и я близу. Сви су они достойни Бога и васъ, вы треба да се у свему за нын старате.

Ово самъ вамъ написао на 9 дана пре Септембарски календа (23. Августа). Снажите се до краја у трпљењу за любавь Иисуса Христа!

ФИЛАДЕЛФИЦМА.

Игнать Богоносацъ, цркви Бога отца и Господа Иисуса Христа, што є у Филаделфи. Цркви коју ми-
луе Богъ збогъ любави, коя є утврђена у јдномисле-
ности о Богу и коя се јднодушно радује у страдању
Господа нашега Иисуса Христа и коя има у воскре-
сенију нѣговоме несумњиво уверенъ по свакој мило-
сти. Поздрављамъ ову цркву крви Иисуса Христа, што
є вечна и никда не престајаћа радость! Особито крвь
є Христова вечна радость онима, кои се находе у
зајдици са Епископомъ, свештеницима и ђаконима,
кои су постављени по воли Бога отца Господомъ
Иисусомъ Христомъ, кои є по својој воли тврдо
основао свою цркву на камену зиданъмъ духовнимъ
и нерукотворнимъ тако темељито, да ѕ нису могли
оборити ни ветрови ни реке, кое на њу удараše, па
и после неће моћи никада духови злобе да ѕ оборе,
неко ће они сами да ослабе силомъ Господа нашега
Иисуса Христа.

1., Я самъ дознао да ѕ вашъ Епископъ примјо се
службе за общту срећу не самъ по својој воли,
нити по воли людји, нити ѕ примјо изъ грамзена за
славомъ; неко ѕ примјо по любави Бога отца и Го-

спода Иисуса Христа, кои је воскресао изъ мртвихъ. Я самъ био изненађенъ и његовомъ смерношћу. Онъ и ћутећи може да учини много више одъ онихъ, кои говоре много. Ђрь је онъ тако сагласанъ и оданъ божјима заповестима и наредбама, као тогъ што је жица на гуслама и безпорочанъ је као што је био свештеникъ Захаріје (Лук. 1 ст 6). Збогъ тога милује моя душа и његове мисли о Богу, находити да су оне чисте и савршене. А тако исто врло ми је драга и његова не-колебљивост и мирноћа у потпуной смерности, коя је Богу живоме одвећь мила.

2., Дакле као деца видела и истине, избегавайте цепања и рушења јединства, клонећи се штетнога ученија еретика, одъ коихъ изађе смрадъ, кои погани сву земљу (Ерем. 23 ст. 15). Него увекъ тако поступајте, да свакда будете у слози и где је пастиръ, тамо и вы као овце идите. Ђрь многи вуци, кои се одевају у овчије коже лове оне кои иду по путу божјемъ, да угоде својој сластолюбивости. Али ови неће вамъ моћи најудити, ако вы будете у слози и једномислености.

3., Зато се и гнушайте кукола, кога сеће човекоубиљацъ и зверь, а не Иисусъ Христосъ. Куколь нје семе отца, него в зло семе лукавога сотоне. Ово не пишемъ зато, што самъ нашао у вами поцепаност и неслогу, него ваћи као децу божјио чинимъ пажљивима. Ђрь кои су Христови, тиј су са Епископомъ. А кои се удале одъ иње и заволе друженъ са проклетницима, тиј ће са нима и да буду посечени. Они почемъ нису одъ Христа, него одъ злотвора посјејни;

нека ваћи одъ иње свагда бране и чувају молитве председавајућега пастира вашега, највернијега и најсмернијега. По томе Бога ради молимъ ваћи, да ако се ко покаје и дође у заједницу съ црквомъ, примите га кротко и любавно; како бы онъ вашомъ добромъ и незлобивошћу оснаженъ раскинуо ћаволске мреже (2 тим. 2 ст 26), постао достојанъ Иисуса Христа и добио вечно спасење у царству христовомъ. Не варайте се браћо! Знајте добро, да ко иде за онимъ, кои је сврнуо съ пуга истине и отишао у расколъ; тај неће наследити царство божје. И ко не одступи одъ онога кои проповеда лажљиву науку; тај ће быти осуђенъ да оде у пакао. Пазите да се не одвајате одъ побожнихъ, нити да се дружите са нечастивцима. Ко се држи туђе науке; тај нје христовъ, нити участвује у ињеговимъ страдањима него је такавъ лисица и развратникъ кои штети виноградъ Христовъ. Са такимъ (човекомъ) не улазите ни у какво об kho љен ће и послован ће, да не погинете заједно съ нимъ, па ма да је то отацъ, братъ, или кои најближји одъ домаћи. Ђрь је казано да га не штеди твоје око (Втор. 13 ст 8). Потоме оне, кои мрзе Бога, треба и вы да мрзите и гнушате се непрјатеља божјиј (Пс. 138 ст 21). Но съ овимъ не кажемъ, да и је гоните и бјете, као што чине не-знабошици, кои не знају Господа и Бога. Не, то не треба чинити. Него сматрајући и је за непрјателј, двоите се одъ нии; али у приликама обавештавайте и је и поучавайте да се покају. Па може быти, да ће послушати, може быти да ће се покорити. Ђрь човекољубивији нашъ Богъ, хоће да се сви људи спасу и да

дођу у познавању истине (1 Тим. 2 ст 4). Зато онъ и заповеда сунцу, да обасјава и добре и зле и даје кишу праведнима и неправеднима (Мат. 5 ст 45). И жељењи да се и мы угледамо на нѣгову доброту, Господъ намъ вели: будите савршени, као што је савршенъ, отацъ вашъ небеснији (там. ст 48).

4.. Я се по Господу тврдо надамъ, да вы пишта друго нећете мислити. Зато овако отворено и пишемъ вашој Бога достойной любави, срдачно молећи васъ да имате једну веру, једну проповедъ, једну Евхаристију (причешће). Ђрбо је једно тело Господа Исуса и једна крвь нѣгова проливена за насть. Једанъ је хлебъ за све преломљенъ и једна је чаша подељена свима. Једанъ је жертвеникъ за сву цркву, једанъ је Епископъ са свештеницима и ћаконима моима саслужитељима. А знаете да је и једанъ нерођенији Богъ и отацъ; једанъ једнородни синъ Богъ слово и човекъ; и једанъ утешитељ — Духъ истине. Једна је проповедъ, једна је вера и крштенъ једно (Ефес. 4 ст 5). Једна је црква, коју су основали свети апостоли одъ краја до краја землѣ на крви Христовој, своимъ зноемъ и труdomъ. Па за то и вы као люди изабрани (Тит. 2 ст 4), и народъ светъ (1 Петр. 2 ст. 9) све треба да радите у једномислености по Христу. Жене покоравайте се своимъ мужевима у страху божијемъ. Девственици покоравайте се Христу у чистоћи, не збогъ гнушања према браку, него изъ жеље за вишнимъ и бОльшимъ, не за порицанъ супружства, но ради удеснега вршења закона. Део, слушайте свое родитеље и любите их, као сатруднике

божије у вашему рођењу. Слуге, слушайте свое господаре по Богу, те да будете слободници Христови (1. кор. 7 ст 22). Мужеви, любите свое жене, као сатруднице Богу, као свое властито тело, као свое са-путнице у животу и саучастнице у рађању деце. Дѣвственици, имайте у молитвама предъ очима једнога Христа и отца нѣговога, просвећујући се св. Духомъ. Желео бы и да ваша светост буде, као што је светост Илије, Исуса Навина, Мелхиседека, Елисеја, Јеремије, Јована Крститеља, возлюбленога ученика, Тимотеја, Тита, Еводија, Климента, који су савршили свој живот у савршеној чистоћи. Не мислите браћо, да је споменући ове свеце зато, да понизимъ друге свеце, који су били у брачномъ живљенju. Ђръ се и молимъ Богу, да ме удастои, да у царству нѣговомъ будемъ кодъ ногу овихъ, као што су: Авраамъ, Исаакъ, Јаковъ, Јосифъ, Исаја и други пророци, Петаръ и други апостоли, који су живели у браку. Ђръ су они ступали у бракъ не за уживанъ телесни задовољства, него за продуженъ своега рода. Отцеви, воспитавайте свою децу у науци и страху господњемъ (Ефес. 6 ст. 4) и учите јих светоме писму и вештинама или занатима, те да не проводе време узалудъ. Веома се радује отацъ праведниковъ и родитељ мудрога весели се (прит. 23 ст 24). Господо, будите снисходљиви према слугама, као што учи Јовъ (гла. 31 ст. 13, 15); ђръ имате једну природу и једно човештво. Нема роба ни господара у Христу (Гал. 3. ст. 28). Старешине морају да се покоравају владателю, војници својимъ старешинама, ћакони свештеницима

као вишимъ свештенослужителима, а свештеници ђакони и осталыи клиръ са целимъ народомъ и воиницима и старешинама и владателѣмъ Епископу, а Епископъ Христу као што се Христосъ покорава отцу; те тимъ начиномъ да се потпуно очува единство. Ни удовице не треба да су одане суети, да не буду сла стодюбиве, да се не скитаю; него да буду као поштована Јудита, као целомудрена Анна. Не заповедамъ вамъ као што заповедаше апостоли: ерь ко самъ я, одъ каквѣ ли лозе (2 пар 7 ст. 18), те да бы се могао нима упоредити? Я само као вашъ помагачъ и другаръ (фил. 2 ст. 25), явљамъ вамъ да вршимъ дужностъ слуге, кои васъ зове у заедницу.

5., Браћо мој, я самъ се много исказао, гонѣнъ любављу према вама и съ найвећомъ радошћу лебдимъ надъ вами, чувамъ васъ, не я него преко мене чува вами Господъ Исусъ, за кога и ако самъ допао окова, али се јошъ много плашимъ; ерь јошъ, ни самъ савршенъ. Но молитва ваша къ Богу усаврши ће ме, те да учинимъ оно, на што самъ позванъ, а то је да се ставимъ подъ Евангелије као подъ тело Исуса Христа и подъ апостоле као подъ пресвитељство црквене. Волемъ я пророке, као вѣстнике о Христу, као причастнике онога истога Духа, кога су имали и апостоли. Ерь као што су лажљиви пророци и лажљиви апостоли дозвали себи једнога истога духа лукавога, лажљивога и варљивога; тако су исто истинити пророци и апостоли примили одъ Бога преко Исуса Христа једнога истога св. Духа доброга, владаюћега, истинога и поучавају-

ћега. А зна се да је једанъ Богъ и старога и новога завета, једанъ је посредникъ Бога и людји (1. Тим. 2 ст 5) за управу са умнимъ и чувственимъ и за старавање о свему што је добротворно и саобразно потребама сваке ствари. И једанъ је утешитељ, кој је радио у Мойсеју, пророцима и апостолима. Такле су се сви свети спасли у Христу, надајући се на њега и очекујући га и онъ је спасао, ны је онъ узимајући се су постали достойни любави и дивни свеци, за ны је да су свеци сведочио самъ Исусъ Христосъ и они су пријешили се обштой евангелской нади.

6., Ко проповеда да је једанъ Богъ закона и пророка, а Христа не признае за сина божјега; тай је лажа, као што је и отацъ његовъ ђаво, тай је лажљивъ јудејацъ земальскога обрезания. Ко признае и проповеда Исуса Христа за Господа, а не признае да су законъ је пророци одъ Бога и говори да творацъ неба и земље је отацъ Христа; тай не стои на истини каогодъ што и отацъ његовъ ђаво не стои, тай је ученикъ Симона волхва а не светога Духа. Ко ма да признае једнога Бога и исповеда Исуса Христа, али мисли, да је Господъ обичанъ човекъ, а не да је једнородни Богъ и премудрост и слово божје и држи да онъ има само душу и тело; тай је зміја, коя проповеда лажу и заблуду на пропасть людску. Такавъ је заблуденикъ глупъ, те се збогъ тога и зове Евионъ (еврејска речь и значи беданъ). Ко пакъ све ово и признае, али законито супружество и рађање деце држи за калянѣ и кварежъ, или држи да су јела нечиста; знайте да у такоме човеку живи драконъ

— одпадникъ. Ко отца и сина и св. Духа и признае веруе и створенѣ не кала и не пориче; али воплощенї Христово сматра као призракъ и стиди се страданія; тай є одпадникъ одъ вере скоро онако исто, као што су и Христоубилци юдѣйци. Ако бы ко ово и признавао, каогодъ што признае да є Богъ — слово обитавао у човечијемъ телу, но тако да є слово у телу као што є душа (несливена) у телу зато, што се уселио Богъ, а пів (обична) човечија душа, и говорио бы да су незаконита смешавана нешто добро и држи да є пайвеће блаженство у чувственой наслади, као што є мисліо лажливый Николаитъ; тай знайте не може да буде ни богодюбачъ ни христодюбачъ. Тай квари собственно свое тело, те зато и нема св. Духа и удалѣнь є одъ Христа. Сви су оваки люди надгробне плоче и гробови мртвачки, на коима су зашишана само имена умрлы людій. Избегавајте дакле сплетака и превара злога духа, кои садъ ради у сипновима противленїа (Ефес. 2 ст. 2), како не бы ослали у любави. Него се брините да сви останете у искреной слози и да безпрекидно одржавате еднодушност и единомисленост (Фил. 2 ст. 2) и кадъ сте у миру и у опасности, кадъ сте у жалости и у радости. Я благодаримъ Богу по Исусу Христу, да самъ у савести цотпуно спокоинъ за васть. И нема никога кои бы се могао похвалити ни тайно ни явно да самъ и ма коме и ма кадгдъ био на досади ни у маломе ни у великому. А све съ коима самъ говорио, молимъ да о томе и неговоре.

7.. Ђеръ ако ме неки и желише телесно преварити; но мой се духъ не да преварити, почемъ самъ га я приміо одъ Бога. Онъ зна одкуда долази и куда иде (Јоан. 3 ст. 8) и објављуе што є сакривено. Кадъ самъ био кодъ васть, и самъ вамъ отворено и явно якимъ гласомъ говорио, а то ніе моя речь, него є божја, да се тврдо држите Епископа, свештенника и Ћакона. Ако подозревате, да самъ я ово говорио за то, што самъ предвидіо, да ће се неки одцепити; я васть уверавамъ Христомъ, за кога самъ у затвору и оковима, да я то нисамъ чуо изъ човечијихъ уста. Него ми є ово одкріо Духъ и рекао: безъ Епископа ништа не радите, чувайте свое тело, као божји храмъ, любите единство и слогу, чувайте се и избегавайте неслогу и цепанї, угледайте се на Павла и друге апостоле, као што се они угледаше на Христа и подражаваше Христу.

8.. Я самъ мой посао извршио, као човекъ кои теки единству. Али ћу вамъ казати и то, да где є разлика у мислима, где є гнїевъ и mrзость; тамо знайте не обитава Богъ. Али онъ оправша свима, кои се каю, ако се врате единству у Христу и слози са Епископомъ. Веруемъ благодати Исуса Христа, да ће онъ да одреши настъ одъ сваке свезе неправде (ис. 58 ст 6). Па зато молимъ васъ, ништа да не чините узъ пркосъ (Фил. 2 ст. 3), него да радите по науци Христовой. Ђеръ самъ я чуо да неки говоре: неверуемъ, ако не нађемъ евангелје у старимъ књигама. А я ћу овима рећи ово: за мене је

стара книга Исусъ Христосъ, кога кадъ кои не слуша, тай пропада. Мени е истината кницга кръстъ Христовъ, смрть и воскресеніе нѣгово и вера, кою е онъ нама дао. Овимъ желимъ да се по молитвама вашима оправдамъ. Ко не веруе евангеліе, тай и ништа друго не веруе. Еръ стара книга не треба да се предпоставля Духу. Тешко е бости се съ онимъ кои има рогове (дѣян. 9 ст 5. гл. 26. ст 14). Врло е тешко неверовати Христу, врло е тешко не примати проповедь апостолску.

9., Добри су свештеници и Ѣакони (слуге) Слова; али е одъ ини много боли првосвештеникъ, коме е поверено свето светихъ, коме су поручене тайне божіје. Светыи е утешител и свето е Слово — синъ отца, преко кога е отацъ све саздао и за све води бригу. Онъ е путь кои води отцу, онъ е камень, ограда, блючь, пастиръ, жртва, дверь познаванія крозъ која су ушли Авраамъ, Исаакъ, Яковъ, Мойсей и сви пророци и стубови свeta — апостоли, и невеста Христова, за коју е онъ уместо свeta проліо свою кръв, те да е откупи. Све ово иде на то да буде и да се очува единство са јединимъ истинимъ Богомъ. Но евангеліе има у себи нешто што све надвишує, а то е долазакъ спасителя нашега Иисуса Христа, страдање и воскресеніе нѣгово. Еръ што су пророци предсказали: докле не дође онай коме припада и нѣму ће се покоравати народи (Быт. 49 ст 10), то се испунило у евангелію: идите и научите све народе,

крстеви їй у име отца и сина и св. Духа (Мат. 28 ст 19). Потоме е све добро уобщите, и законъ и пророци и апостоли и савъ скучъ свeta кои веруе, кадъ само любимо једно друго.

10., Почекъ по вашој молитви и ономе добромъ расположению, како имате вы према Иисусу Христу, црква антіохійска у Сиріи, као што ми е казано, наслађава се миромъ; за то вами као божіој цркви треба да изберете Епископа, те да онъ тамо врши божіју службу и да се верни уједно састаю и заједно прослављају име божје. Благо ономе, кои се по Иисусу Христу удостои оваке службе! А вы ћете за свою брижљивость да будете прослављени у Иисусу Христу. Ако вы хоћете, ово ће немогуће ради имена божјега; еръ су најближе цркве свагда слале Епископе, а друге опетъ свештенике и Ѣаконе на скупъ общега договора.

11., Што се тиче Ѣакона Филона, мужа за кога сведочи Киликие, кои и сада мени служи у проповеди заједно са Гајемъ и Агатоподомъ изабранимъ мужемъ, кои иде са мномъ одъ Сиріе, (еръ су се они одрекли одъ живота); они и сведоче за васъ, и я Богу благодаримъ за васъ, што сте вы ини примили, као што є и васъ Господъ. А они кои имъ нису показали поштованје, него су їй срамотили, да добију опроштaj по благодати Иисуса Христа, кои неће да нико грешникъ погине него да се покае и спасе (Лезек, 33 ст. 11. 2 Петр. 2 ст 9). Поздрављају васъ браћа.

што су у Троади, одкуда вамъ ово и пишемъ преко Вура, кога Ефесци и Смирняни изаслаше мени за почесть. Нека имъ врати за ову любавъ Господъ Иисусъ Христостъ, на кога се они и уздаю теломъ, душомъ, духомъ, веромъ, любавлю, едномисленошну. Снајжите се по Господу Иисусу Христу, кои је обиша наша нада у светоме Духу!

СМИРНИЯНИМА.

Игњатъ Богоносачъ, цркви испунѣній свакимъ да ромъ благодати, познатой у вери и любави, кој има украсъ сваке добродѣтели, боголѣпной и светоноснай цркви што је у Смирни у Азији, цркви свешића Бога отца и возлюбленога сина и ћеговога Иисуса Христа, жели у непорочноме Духу и Слову божјемъ да се много радуе.

1., Славимъ Бога и отца Господа нашега Иисуса Христа, кои је вась толико умудрио преко и ћега. Ђръ самъ я дознао да сте вы неколебљиво тврди у вери, каогодъ да сте приковани за крстъ Господа нашега Иисуса и теломъ и духомъ. Дознао самъ да сте утврђени у любави — у крви Христовој и да сте потпуно убеђени, као што и треба у томе, да је Господъ нашъ Иисусъ Христосъ синъ божји, рођенъ пре сваке твари (кол. 1 ст 15), да је Богъ слово — једнородни синъ, да доходи по телу одъ рода Давидова, одъ дјве Марије, да се је крестио одъ Јована, те да испуни сваку правду (Мат. 3 ст 15), да је живио свето, безъ греха и да је истинито распетъ био за насъ теломъ за време управе Понтија Пилата и Ирода четворо властника. И мы смо одавде одъ богоблаженога стра-

даня Христовога и постали. И веруемо да ће воскресенъм у единоме телу свој цркве на свагда онъ подићи знакъ за свеће и верне свој (Ис. 5 ст 26 гл. 49 ст 22), па били то јудејци или незиабоши.

2., Ђрь є све ово онъ претрпјо за насеље и истинито пострадао, а не текъ по изгледу призрачно. Онъ є истинито и воскресао, а не тако као што неки говоре кои неверую. Ови се стиде вочовечена, крста и саме смрти и говоре, као да є онъ примјо одъ дјеве само видљиво тело, а нје истинито, да се показало да є страдао, али не у истини. Ови заблуденици заборављају што је речено: Слово поста тело (Јоан. 1 ст 14), развалите ову цркву и затри дана, я ђу је подићи (Јоан. 2 ст 19). Ако будемъ подигнутъ са земље, све ђу себи привући (Јоан. 12 ст 3). Потоме је слово живело у телу, ёрь премудрост сазда себи домъ (Прит. 9 ст 1). Христосъ слово у трећій данъ подигао је свой храмъ, кога христоубијце јудејци развалише. Кадъ се вознесе слово у телу онако, као што беше уздигнута змја одъ бакра у пустини, све је привукло себи за вечно спасење (Јоан. 3 ст. 14).

3., А я знамъ, да є онъ (Христосъ) како у рођеню и распећу имао тело; тако исто знамъ и верујемъ, да є онъ и после воскресења своја био са теломъ. И када є онъ дошао онима кои беху съ Петромъ; тада имъ је рекао ово: опишайте ме и видите да я нисамъ безтелесанъ духъ; ёрь духъ тела и костју нема, као што видите да я имамъ (Лук. 24 ст 39). А Томи веди: пружи свој прстъ амо и види руке мое и

пружи руку свою и мети је у ребра мој (Јоан. 20 ст 25, 27). И они су одма се уверили, да је то самъ Исусъ Христосъ. Па зато му Тома и рече: Господъ мой и Богъ мой (Јоан 20 ст 28). Ето, зашто су они презирали и саму смртъ, а не самоувреде и ране. Осимъ тога онъ почемъ се нјима показао да је истинито воскресао, а не призрачно, съ нјима је у течају 40. дана јо и пјо и после се на нјиове очи узнео на небо отцу кој га је послao. Па ће онъ съ теломъ и истинито заиста оцети доћи у слави и сили. Ёрь вели свето писмо: овай Исусъ, кој се одъ васъ узе на небо, тако ће доћи, као што виде сте да иде на небо (дјян. 1 ст 11). А ако (као што неки говоре) на крају света онъ дође безъ тела; како ће га углядати, кој га прободоше и заплакати о себи колена земальска (Апок. 1 ст 7. Зах. 12 ст 10)? Ёрь они кој немају тела, по природи, немају ни изгледа, ни нацрта, ни слике, те да га наше очи могу углядати, као живо суштество.

4., Ово вамъ возлюбленi говоримъ за то, што добро знамъ да вы и сами тако исто мислите. Я само предохранявамъ васъ одъ зверова у човечјој слици, одъ коихъ треба не само да се удаљавате и клоните, него да бежите одъ њи, молећи се за њи не бы ли се и они покаяли. Ёрь ако бы Господъ само призрачно био у телу и привидно само распеть; тада се и я сада налазимъ у оковима само призрачно. А и зашто самъ я себе предао на смртъ, на ватру, на мачъ, зверовима да ме растргну? Не, нје по изгледу само, него заиста я све ово трпимъ ради Христа, те да бы могао учествовати у његовимъ страдањима.

Онъ ме и укреплява да све ово отримъ, ёръ немамъ толике снаге за то.

5. Неки су се одрекли нѣга за то, што га непознаваше, па су се придружили лажи више, него ли истини, пыи нису убедила ни пророштва ни закони Мойссееви и шта више ныи ни досада не убеђава ни Евангелије, ни страданја свакога изъ наась. Ёръ они и за наась мисле то исто. Но кака ми є то користъ, ако бы неко мене и хвалио, а моега Господа срамотио бы и хуліо, не признавајући га да є онъ вошлојеный Богъ? Ко непризнае ово, тай се сасвимъ одриче нѣга и носи само трупъ. Нѣгова имена као неверничка, я нећу ни да записујемъ. И не дай Боже, да јй се и сећамъ донде, докъ се они не покају.

6., Нека се нико не вара, ни царь, ни свештеникъ, ни старешина, ни грађанинъ, ни господаръ, ни слуга ни мужъ, ни жена. Нико неће да добије вечанъ животъ, ако не верує, да є Исусъ Христось живио у телу и ако не признае и непоштује крстъ нѣговъ, страданја и крвь коју є пролио за спасење света. Ко може примити, нека прима, ко има уши да чује, нека чује (Мат. 19 ст. 12 гла. 13 ст. 43). Нека се нико не узноси ни горди местомъ, достојанствомъ, богатствомъ. Нека опетъ нико не пада духомъ, нити очајава збогъ незнанности и сиротинѣ. Ёръ є поглавита стварь — имати веру у Бога и поузданъ у Христа, насладу у благама која очекујмо и любавь према Богу и ближњима. Ёръ є речено: люби Господа Бога своега свимъ срцемъ своимъ и свомъ душомъ својомъ ... и ближњега свога као самога себе (Лук. 10 ст.

27). И Господъ вели: ово є животъ вечный, да познаю тебе единога истинога Бога и кога си послao Иисуса Христа (Јоан. 17 ст. 3). Тако исто вели и ово: нову заповесть дајемъ да любите једанъ другога. О овима двема заповестима виси сваљ законъ и пророци (Јоан. 13 ст. 34 Мат. 22 ст. 40). А погледайте на оне, што различно и другачије мисле, сетите се иновераца, како они одсечно тврде, да се не познае отацъ Христовъ и каку одвећь велику мрзостъ и распру они имају између себе. Они о любави и не мисле, нити воде бригу. О будућемъ они и неговоре, на саданьство гледе као на непролазно. Они заповеди не више, нити хоће да знаю за ныи, удовице и сирочадъ презију, на онога, коме се чини неправда и кога гоне плюју, страдалнике изсмејава.

7., Ови су люди толико пали, да се стиде одъ креста, да срамоте оне кое гоне (за веру) воскресеју сматрају за басну. Ово су изроди онога пакостнога изъ почетка духа, који є преко жене одвратио Адама да не изврши божју заповесть, који є преко Камина убио Авеля, нападао па Јова, кривио Иисуса Навина сина Јоседекова (Зах. 3 ст 1), просио да поквари веру апостолеску (Лук. 22 ст. 31). То є посао онога злога духа, који є подигао просте јудејце да устану противъ Господу, који и сада ради у синовима противљења (2 Ефес. 2 ст. 2), одъ коихъ да избави све ваље Господъ Иисусъ Христось, који се є молио да не ослаби вера у апостола, молио се не за то, што є онъ не бы у стану био очувати и одржати, него зато, што му є било мило и драго да покаже преимућство

отчево. Треба, велимъ, да се клоните овакихъ людій и нигде ни насамо ни у скупу да съ ныма не говорите; него да пазите и поштувате законъ и пророке и оне кои вамъ проповедише спасително слово. А одъ злихъ и штетнихъ ересій и онихъ, кои уводе расколе избегавайте, као извора зала.

8.. Сви идите за Епископомъ, као што Иисусъ Христосъ иде за отцемъ, слушайте нѣга и свештенике као апостоле. Безъ Епископа нико ништа да не чини што се тодъ тиче цркве. Само оно причешће поштовати као несумљиво, кое свршує Епископъ или онай, коме онъ самъ дозволи. Оnde где буде Епископъ, тамо мора да буде и народъ. Еръ где є Христосъ, тамо є сво небесло воинство, кое слуша началника господнѣ сила и управителя све разумне природе. Ніе дозволјно безъ Епископа ни крстити, ни друге свете тайне свршавати, нити светковати вечеру (любави). Него знайте да што є нѣму угодно, то є и Богу пріятно и да бы све што радите было тврдо, стално и спасително, радите у договору съ ныме.

9.. Време є већъ да се опаметимо и докъ є јошъ за то време, да се обратимо Богу съ каянѣмъ. Еръ у аду нема ко да исповеда (Пс. 6 ст.) Погледай — ето человека и нѣгово є дело предъ лицемъ нѣговимъ (Ис. 62 ст. 11). Поштуй, речено є, сине, Бога и цара (прит. 24 ст 21). А я говоримъ: поштуй Бога одъ кога є све постало и кои свачимъ управља. Поштуй Епископа, као првосвештеника, кои носи образъ божій — по власти оличава божію слику, а по свеш-

тенству Христову, а после треба поштовати и владателя (цара). Еръ у свему свету нема никога више Бога или кои бы се нѣму упоредіо. А у цркви нема никога више Епископа, кои є посвећенъ (на службу) Богу, за спасенъ свега света. И међу властима нема никога, кои бы се упоредіо цару, кои води бригу да є миръ и законитый редъ у земљи и у народу. Ко поштује Епископа, тога ће почењствовати Богъ, а кои га не поштује, тога ће казнити Богъ. Сетите се какву правичну каштигу трии онай, кои се усуди да устане противъ владателя; еръ тиме поремећује миръ и редъ у народу. А колико већу казну заслужује онай, кои се усуђује да нешто ради, што порађа неслогу, што руши редъ у цркви? Свештенство є пайвећи даръ, коимъ се користе люди. И кои устаје на нѣга, тай не понижава человека него Бога и Иисуса Христа, прворођенога и јединога само по природи првосвештеника отчина. Дакле нека се кодъ васть ради све, што є по реду и пронису Христовомъ. Световни да слушају Ѓаконе, Ѓакони свештенике, свештеници Епископа, Епископъ Христа, кои слуша и покорава се отцу. И као што вы браћо мене утешисте, тако да и васть утеши Иисусъ Христосъ. Вы сте ми показали свою любавь и лично и кадъ ме нисте кодъ себе виђали. Нека васть за то награди самъ Богъ, за кога сте вы то учинили мени, што самъ у затвору. Еръ и ако я писамъ то заслужјо, али є ваша добра воля, ваша усрдностъ велико дело. Кои прима и поштује пророка у име пророчко, награду ће пророчку примити (Мат. 10 ст. 41). Одавде сазнаете да и онай кои по-

штве и прима страдалника Иисуса Христа; тай ће и награду мученичку добити.

10., Вы сте врло добро учинили, што сте примили ђаконе Филона, Гаја и Агатонода као слуге Христове, кои су ишли са мномъ да проповедају божје слово. И они много благодаре Богу за вась, што сте и је у свему снабдѣли и успокоили. Предъ Богомъ ништа неће пропасти, штогодъ сте за њи чинили. Да да вамъ Господъ да нађете милост у дану страшнога суда (2 Тим. 1 ст. 18). Нека мой духъ и мои окови, коихъ се вы нисте гнушили ни стидели, буде жертва ваша; те да се и вась не постиди наша поднужна и савршена пада — Иисусъ Христосъ.

11. Молитва је ваша испунѣна за антioхiйску цркву што је у Сирiи и она је у миру. У име ове цркве, кое и ако нисамъ заслужање да будемъ последњији чланъ, поздрављамъ вась. А што самъ у драгимъ за Христа оковима, то ње збогъ мое какве заслуге, него по благодати божјој, кое желимъ да се удостоимъ вашима молитвама у своју цуноћи, те да дођемъ Богу. Али да ваше дело буде савршено на земљи и на небу, треба да ваша црква изабере у славу божјој свештенога посланика, кој да дође у Сирiю и да ји поздрави са утврђенћемъ кодъ њи мира, са повраткомъ нyїовога величја и уздигнућемъ мале нyїове обштине на пређашни нyїно стани. Ето, шта ми се чини да доликује, а то је — да вы изашлите тамо некога одъ вапихъ са писмомъ, кој бы учество-

вао у нyїовой свечаности. А они ову свечаность држе у споменъ слоге и мира збогъ вере и збогъ тога, што самъ я по вашимъ молитвама дошао у бе-зопасно пристаниште — Христу. Као савршени, вы о савршенима и мислите. Ђръ само вы имайте добру жељу да радите добро, а Богъ ће вамъ даровати свою помоћь.

12., Поздрављају вась любезно браћа ваша што су у Троади, одкуда вамъ ово и пишемъ са Вуромъ, кога сте ми вы заедно съ Ефескомъ браћомъ по-слали да буде са мномъ, и онъ ме је врло добро послужио. О, када бы се сви угледали на њега! Ђръ је онъ — истинитији у гледи за служење Богу. Благодать божја да му за све плати. Богодостойнога вашега Епископа Поликарпа и богољубно свештенство и Христоносне ђаконе мое саслужитељ и свакога поспособъ и све уобште поздрављамъ именомъ Иисуса Христа, његовомъ крвлю и теломъ, страдањемъ и воскресењемъ, како телеснимъ тако и духовнимъ единствомъ, што је између Бога и вась. Благодать нека је съ вама, миръ и трпленје да буду по Христу свагда съ вама.

13., Поздрављају вась куће мое браће са нyїовимъ женама и децомъ, дѣвственице и удовице. Будите јаки, духовномъ силомъ. Поздрављају вась Филоње што је са мномъ, а то је једанъ од ђакона. Поздравите кућу Тавијеву*, којој желимъ да се утврђује у вери и лю-

* Попедје сток Гајеву.

бави, телесно и духовно. Поздравлямъ Алкія, драго
ми свагда име, тако исто поздравлямъ Давна, кога ни
съ кимъ немогу упоредити, Евтекна и све друге по
имену. Крепите се, снажите се благодаћу Бога и Гос-
пода нашега Исуса Христа, напояваюћи се св. Ду-
хомъ и божественомъ и светомъ промудрошћу.

— — —

ЕПИСКОПУ СМИРНЯСКОМЪ ПОЛИКАРПУ.

Игњатъ Епископъ Антіохійскій и мученикъ Исуса
Христа, Поликарпу Епископу цркве Смирианске или
болѣ рећи наодећему се подъ Епископствомъ Бога
отца и Исуса Христа, жели да се много радуе.

1., Знајући твоје мисли о Богу, ков су утврђене
као на непокретномъ камену, а самъ врло радостанъ,
што самъ имао то задовољство да видимъ твоје не-
порочно лице, кое бы желio да свагда гледамъ по
Богу. Я те молимъ благодаћу, којомъ си обученъ, да
ускоравашь свой течай и моли све, да се спасавају.
Чувай своје место врло брижљиво, красећи га и те-
лесно и духовно. Старај се о слози и единству, одъ
којега нема ништа болѣ. Буди снисходљивъ према
свима, као што је према теби Господъ. Према свима
имай по любави стрипенћ, као што ты и поступашъ.
Пребывай у непрекиднимъ молитвама. Моли се да
што болѣ разумевашь и схваћашь, него ли што то
имашь. Добро пази и буди увекъ будањъ, задобивши
бодаръ духъ. Говори са свакимъ онако, као што бы
съ ињиме говорио самъ Богъ. Носи немоћи (слабости)
свију, као савршеный подвижникъ, усталадъ, као што
и Господъ носи немоћи свију. Ђеръ је речено, да онъ

немоћи наше узе и болести понесе (Мат. 8 ст. 17). Ко више ради, више и има; ко се више труди, тай више и тече.

2., Ако молиш само добре ученике, немашь зато милости божје; него је болѣ да хрђаве својомъ притошћу доведешъ у покорность. Не лечи се свака рана једнимъ и истимъ мелемомъ. Јаке болове и запаленя утишавай хладнимъ крлама. У свему буди мударъ као што је зміја и безазленъ, као што је голубъ (Мат. 10 ст. 16). Зато ты и имашь душу и тело, зато си ты и духованъ и телесанъ, те да што се види поправљашь, а што се невиди за то да се молишъ, те да ти буде све одкривено и да ни у чему не оскудевашъ, него да имашь свакиј даръ у већој мери. Време зактева да се ты молишъ. Ђерь каогодъ што корманопу помаже ветаръ, а лађу коју терао таласи спасава пристаниште; тако и теби помаже, и тебе спасава молитва, која те доводи Богу. Ободри се и оснажи као божји слуга (подвижникъ), знајући да је воля божја да дођешъ у вечанъ животъ, где је срећа и блаженство, као што си и самъ у томе уверанъ. Нека самъ ти за све то јемство я и мои окови, кое си ты заволео.

3., Люди који изгледају као да заслужују поверенъ, а међутимъ уче сасвимъ другачије, не треба да те застрашавају. Ты стой тврдо, као накованъ, по коме ударају чекићемъ. Вели коме борцу доликуј да издржи ударце, па ипакъ да победи. А нарочито за Бога мы морамо све да трпимо, да бы и онъ самъ трпјо настъ за царство своје. Буди усрднији више, него

што си сада. Трчи брже. Пази на околности времена. Побеђуй докъ си јошъ овде. Ђерь је овде полѣ зарадъ, а тамо су венци за награду. Очекуј сина божјега, за кога нема времена ни година, али кој се јавио овде у времену, кој је невидимъ по суштаству, а видимъ је по телу, кој се неможе описати ни доватити, почемъ је безтелесанъ; али је за настъ постао телесанъ да га можемо описати и доватити, кој је као Богъ бесмртнъ, али је за настъ изложио се страдањника и као човскъ све за настъ претрпјо.

4.. Удовице не треба да остављашь безъ свога старања о њима. После Господа, ты имъ буди старатељ. Ништа не треба да се ради безъ твоје волѣ; али ни ты не треба ништа да чинишь безъ волѣ божје, што у осталомъ ты и не чинишъ. Добро стой. Скупљајте се чешће и на скупове сазивай све. Слуге и слушкиње не презири; али и они да се не узносе него нека се у славу божју што више труде, те да одъ Бога добију већу и болју слободу. Нека се не учинио да добију слободу на обштиј рачунъ, како не бы они сами постали робови страстима.

5., Избегавай сплетке, па и не говори о њима ни речи. Упућуј мое сестре и говори имъ да любе Господа и да буду задовољне са своимъ мужевима по телу и по духу. А тако исто светуј и браћу моју, да и они у име Исуса Христа любе свое жене, као што Господъ люби цркву (Ефес. 5 ст. 25). Ко може за честь тела господња да остане у чистоћи, нека остане, али безъ сваке празне славе за то. Ако се ко почне за то поносити, онъ је пропао. Одвои ли се пакъ

одъ Епископа, онъ в сасвимъ пропао. Они пакъ кое се жене, и кое се удаю мораю да ступаю у свезу по одобреню Епископа, те да бы бракъ бъо по Господу, а не по плоти. Нека све буде у славу божју.

6., Слушайте Епископа, те да бы и Богъ послушао васъ. Я ємствуемъ за све, кои се покораваю Епископу, свештенству и Ѣаконима. Нека е моя судба у Богу, заєдничка са ныовомъ. Трудите се заєднички єданъ съ другимъ, заєдно се подвизавайте, заєдно путуйте, заєдно трпите, заєдно се одмарайте и успокоявайте, заєдно усташте, као божији радици, деца и слуге. Угађайте ономе, за кога ратујете, одъ кога и добијте уживленѣ. Нека нико изъ васъ не буде издаица, нити бегунацъ у туђи логоръ. Крштеној нека свагда буде ваша одбрана, вера заштита, любавь -коплѣ; трпленѣ-подпуно паоружанї. Штедљивомъ оставомъ* вашомъ, нека буду ваша дела, те да после добијете одъ Бога достойну за ныи плату. Потоме сносите и трпите једно другога смрно и кротко; па ће и Богъ быти дуготрпљивъ спрамъ васъ. Я бы желio да свагда будемъ съ вама.

7., Почекъ самъ и дознао да се црква антioхийска, по молитвама вашима, нахоли у миру: за то и я немајући више бриге за дело божје, постао самъ спокойни и само ми је једна желя, да што пре страданїмъ одемъ Богу, како бы по молитвама вашима

* Римски војници све што имъ је претекло одъ трошка, одъ плате и плачке, оставали су у штедионицу, па кадъ су изслужили, онда су то добијали и одлазили кући. Овде се та штедија спомиње.

постао правый ученикъ Христовъ. Ты треба сада, богоблаженій Поликарпе, да сазовешъ богоодѣшній саборъ и да изберете лице, кое бы было вама особито драго и кое бы се могло назвати божимъ посланикомъ. Па тога човека, кои бы својски радијо поверене му послове, да пошаљте у Сирію, па кадъ тамо дође да прослави неослабну любавь вашу за славу божју. Христијанинъ нема надъ собомъ власти, онъ припада Богу. А то се дело тиче Бога и васъ, када га вы извршите. Ђръ я самъ уверанъ у благодать божју, да сте вы готови да чините све, што је добро, да чините свако добро дело божје. Па зато почемъ знамъ да сте сагласни са истиномъ, я самъ вамъ и написао кратку поуку у овоме маломе писму.

8., Изненада повезоше насъ изъ Троаде у Неаполь; па збогъ тога нисамъ могао да свима црквама одавде пишемъ. Него те молимъ да ты оближнимъ црквама напишешъ. Ђръ ты знашъ волю божју, па некъ и те цркве учине то исто, што чине и друге цркве. Ко може нека пошаље особито лице, друге пакъ цркве могу да пошаљу писма одъ себе место посланика са онимъ лицемъ, кое бы ты одпратио, те да се вы прославите безсмртнимъ деломъ, којега си ты и достојанъ и заслужанъ. Поздрављамъ све васъ по имену, поздрављамъ и жену Епитропову, цео домъ и сву децу њену. Поздрављамъ любезнога ми Атала. Поздрављамъ онога, кои се удостои те поруке, да оде у Сирію. Да свагда буде благодать съ ныимъ и съ Поликарпомъ, кои га пошаље. Желимъ вамъ да се

свагда крепите, сажите у Богу нашемъ Иисусу Христу. А преко нѣга и подъ нѣговимъ надзоромъ свагда се находите са Богомъ и у божіјої милости. Поздрављамъ Алкія любезно ми име. Аминь.

Благодать да буде съ вами.

Будите здрави по Господу!

МАРИИ КАСОВОЛИСТИ.

Игњатъ Богоносацъ, найверній, побожной, христоносной кћери Маріи, коя је помилована одъ Бога отца свевишнѣга и Господа Иисуса Христа, кој је за наше све умро, желимъ да се у Господу Богу много радује!

Болѣ је да се лично видимо, него ли да се писмомъ разговарамо. Ђеръ при личномъ састанку сва петъ чувства помажу да се прателство развије и утврди, што доноси и честь ономе кој ужива то прателство. Но поредъ тога лично виђенїј служи за болю олакшицу поуке и покреће волју да се удвои жела за јаче прателство. Но као што веле, кадъ то неможе да буде, онда се употребљује другиј начинъ разговара, а то је писмо. Ј самъ добио твоје писмо изъ те дальине, кое ми је потврдило уверенїј да си заиста верна Господу, што ме је успокоило и обрадовало, што изъ тога писмена дознадохъ врло тврду твоју сталностъ у побожнимъ правилима. Добре душе, о мудра жене, могу се упоредити чистимъ изворима. Ђеръ ови извори само своимъ лепимъ изгледомъ привлаче себи све, који поредъ њији пролазе, да изъ њији заште воде и ако нису они жедни. Па тако и твоје благоразумје нуди ме и

заповеда, да се напоимъ одъ оне божествене воде, што извире изъ побожне душе твое. Но я сада, о, блажена жено, нисамъ свой господарь, него зависимъ сасвимъ одъ другихъ. Многи мои непріятелы гоне ме и притешниваю, муче ме и кинѣ пртериванѣмъ, затворомъ и оковима. Али се я ни о чему другомъ не бринемъ, нити озлоѣдавамъ овакимъ злимъ поступанїмъ са мномъ; него се увредама, кое ми чине поучавамъ да што пре дођемъ Исусу Христу. О, дао бы Богъ, да што пре отримъ муке, кое су ми спремлѣне! Ерь страданїа саданїга времена нису ништа према слави, коя ће памъ се явити (Рим. 8 ст 18).

Све што си ми у своме писму казала да учинимъ, све самъ точно извршио врло радо, ёрь нисамъ никадо сумњао, да си врло зрело мислила, кадъ си ово наредила. Знамъ да си по суду божијемъ, а не по мишленю човечијемъ и онимъ людма онако казала као што си имъ издада сведочбу. Врло су ми била пристна места изъ св. писма, што си ій мени предъ очи изнела, коя места кадъ прочитахъ, никакве више сумња у срцу моме немамъ, за твое мишленї. Имајући подпунно поверију то, я нисамъ држао за потребно да самъ тражимъ ова места у св. писму. Дао бы Богъ, да и я останемъ до крај чврстъ у любави према Исусу сину живога Бога, као што га и ты не колебљиво любишъ! Ето, како и онъ самъ говори о томе: и я любимъ оне кои мене любе. И кои мене любе, ти ће наћи миръ у души својој.

Дође ми на паметъ да ти кажемъ оно, што самъ као истину о теби слушао, јошъ докъ ты беше у

Риму, за време блаженога папе Анаклета, после кога дође на престолъ достоблаженый Климентъ, кои є слушао Петра и Павла. Ты си Марија и сада одвѣћь усрдка и брижљива за веру, па те молимъ, да тако и унапредъ поступашъ. Я самъ желio да вамъ лично дођемъ и да се заедно съ вами радуемъ и утешимъ, али знашъ, да нје у човечијој власти ињегоръ путъ (Перем. 10 ст 23). Ставља ми препеку да учнимъ што хоћу и да пођемъ далъ, војничка стража што ме прати. Па зато, почемъ самъ у нјовимъ рукама, немогу ништа да чинимъ, него морамъ да све тримъ.

У овимъ дакле незгоднимъ околностима, даемъ себи ту милу ми утеху, да ти пишемъ и да се твојој побожной души поклонимъ, молећи те да ни у ревности, ни у труду не слабишъ, него што више ячашъ. Ерь се увекъ сећай, да ма какавъ био овде трудъ; опетъ є много већа награда, коју очекујмо за трудъ, што га овде подносимо.

Избегавай свакога, кои годъ не поштује страданїа Христова и конигодъ не верује да се Христосъ родио по телу и војлотио. Ёрь сада има доста ны кои болую одъ ове болести. А да те јошъ и одъ другихъ предохрањавамъ, држимъ да нје потребно, почемъ си и ты врло добро усавршила се у свакоме доброме делу и свакој доброй речи тако, да можешъ и друге да поучавашъ о Христу.

Поздрави све кои се угледају на тебе и поступају као што и ты поступашъ, трудећи се за свое спасење

у Христу. Поздравляю те ѡакони и понайпре поздравля те свештений Иронъ. Поздравля те Касянъ мой странопримацъ, и сестра моя и жена нѣгова и драга дечица ныюва. Нека те Господъ и по телу и по духу очува здраву и освештану. И дай Боже, да те по Христу видимъ, да задобішь венецъ.

ТАРСИЙЦИМА.

Игњать кои је и Богоносачъ, велехвалной и возлюбленой цркви што је у Тарсу, коя је за споменъ, спасавшой се у Христу, да се умложи свагда милост и миръ одъ Бога отца и Господа Иисуса Христа.

Ја се одъ Сире до Рима једнако боримъ са зверовима. Ови зверови нису безсловесни, ћрь се зна да су безсловесни по воли божјој Данила поштедили. Него мене уједа зверови у облику човечјемъ, па са овимъ уједа ме онай лютый зверъ што се у овима людма настанју, кои ме по свакій данъ дави и уједа. Али я ништа не маримъ за ове муке, нити држимъ да имамъ душу, коју бы могао више волети, него што любимъ Господа. Зато самъ я готовъ да идемъ у ватру, лутимъ зверовима, на мачъ и на крстъ; само да увидимъ Христа моега спаситеља и Бога кои је за мене умро. А молимъ васъ и сужникъ Христовъ, кога гоне и на земљи и на мору: стойте у вери, тврди у њој будите (Гал. 3 ст 11); ћрь праведанъ одъ вере ће живити (Рим. 1 ст 17). Будите неколебљиви, знајући да Господъ прима једномислене у свой домъ (Пс. 67 ст 7). Дознао самъ да су неки одъ сотонски слугу хтели да васъ узбуне и узмуте. Неки

говоре вамъ, да се само чини да се Исусъ родио, као и да се уображава да е онъ распетъ. Други вамъ казую, да Исусъ ніє синъ саздателъвъ. Неки наводе, да е онъ надъ свима Богъ, а неки опетъ да е онъ обичанъ, прости човекъ. Неки вамъ говоре, да ово тело неће да устане, те збогъ тога треба уживати све сласти овога света; јрь се са смрћу све свршув и то в крај добродетелима. Овонико се зло умножи, — но вы ни једно тренуће не дайте се вратити да ступите у ићово коло.

Добро памтите да сте вы павлови саграђани и ученици. Павле је одъ Јерусалима и свуда до Илирика проповедао Евангелие. Онъ је и ране Христове на своме телу носио. Сећайте се Павла, који проповедаше да се Исусъ Христосъ заиста родио одъ Марије, која неимаћаше мужа и да су Христа заиста распели. Ј ћу се, рече, само крстомъ Христовимъ хвалити (Гал. 6 ст. 14); јрь је Исусъ Христосъ истинито пострадао, умро и воскресао. Христосъ ће пострадати и бы ће првый који ће воскреснути изъ мртвихъ, вели св. писмо (дъян. 26 ст. 23) и што умре, греху умре єданцућу, а што живи, Богу живи, вели апостол (Рим. 6. ст. 10). А безъ тога, помислите, каква је користь страдати и носити окове, ако Христосъ ніє умро? каква бы была користь патити и тринити муке? каква користь сносити ране? Зашто дакле Петар ће допусти да га распну? Зашто Павле и Јаковъ приклонише главу, да имъ је сабљомъ одсеку? Зашто Јованъ оде на заточење у Патмосъ? Зашто се Стеванъ изложи, да га христоубилци юдейци каменењемъ

затријао? о, знайте, да ніје ово забадава било! Вера да је Христосъ заиста одъ злочастиваца распетъ и да је онъ Господъ Исусъ, рођенъ одъ жене, која ніје познала мужа, истинити синъ божиј, покретала је ове верне душе, да отрије све муке за веру свою у спаситеља света. Онъ — рођенъ пре сваке твари, Богъ слово, који је све створио, (Кол. 1. ст. 15) распетъ је за пањь заиста, действително. Апостолъ Павле вели: имамо једнога Бога отца, одъ којега је све, и мы у ићму и једнога Господа Исуса Христа, крозъ којега је све (1 Кор. 8. ст. 6). Једанъ је Богъ и једанъ посредникъ Бога и людји, човекъ Исусъ Христосъ (1. Тим. 2. ст. 5). Крозъ ићга саздано бы све, што је на небу и што је на земљи, што се види и што се не види . . . и онъ је пре свега, и све је у ићму (Кор. 1. ст. 16. и 17). А почемъ онъ је надъ свима Богъ отацъ, него је синъ Бога отца, онъ вели ово: враћамъ се къ отцу својему и отцу вашему и Богу својему и Богу вашему (Јоан. 20. ст. 17). А кадъ му све покори, онда ће се и самъ синъ покорити ономе, који му све покори да буде Богъ све у свему (1 Кор. 15. ст. 28). Потоме видите, да је другиј који покорава и који је све у свему; а другиј опетъ коме се све покорава и који се са свачимъ самъ покорава. Али ћете знати да овде неможе быти говора за каквога обичнога простогъ човека, који бы и коме бы се све покоравало. Све је ињиме постало (Јоан. 1. ст. 3). Кадъ ствараше небо, съ ињиме бехъ и тамо бехъ ићму на услузи, па ми се по свакиј данъ радоваши (Прит. 8. ст. 27. и 30). Јрь како бы могло быти да се рече за

обична човека: седи ми съ десне стране (ис. 109. ст. 1). Како бы и онъ могао за себе да рече: я самъ быо пре Авраама. И прослави ме ономъ славомъ, кою самъ имао кодъ тебе пре, него ли што постаде светъ (Иоан. 8. ст. 58. гл. 17 ст. 5). Кои бы обичань човекъ могао за себе да каже: сиђо съ неба не да чинимъ волю свою, него волю отца кои ме посла (Иоан. 6. ст. 38). За кога се човека може рећи: беше видело истинито, кое обасява свакога човека, кои долази на светъ. На свету беше и светъ прозъ иѣга поста и светъ га не позна. Къ своима дође и свои га не приимише (там. гл. 1 ст. 9. 10. и 11). Није то обичань човекъ, него је узевъ одъ Марије човештво, уедно Богъ слово и једнородни синъ божиј: у почетку беше слово, и слово беше у Бога и Богъ беше слово (Јојан. 1 ст. 1). И на другоме месту говори се: Господъ ме је имао у почетку пута своега, пре дела своихъ. Превекова постављена самъ, пре свју холмова, я самъ се родила (Прит. 8. ст. 22, 23 и 25). А да ће и наша тела устати, потврђује се: заиста вамъ кажемъ: иде часъ, кадъ ће мртви чути гласъ сина божијега, и чувши оживети (Иоан. 5. ст. 25), а апостолъ Павле вели: ово распадљиво (тело) треба да се обуче у непраспадљивост и ово смртно да се обуче у бесмртност (1. Кор. 15 ст. 53). И почемъ је потребно живети целомудрено и праведно, као што Павле опетъ говорит: не варайте се, ни блудници, ни идолопоклоници, ни прелюбочинци, ни лупежи, ни лакомци, ни пјанице, ни крадљивци, царства божијега неће наслѣдити (1. Кор. 6. ст. 9, 10). И ако нема воскресе-

ња мртвихъ, то ни Христосъ не уста. Узалудъ дакле проповедање наше и узалудъ вера наша. По томе и они, кои помреще у Христу, изгибоше. И ако се само у овоме животу уздамо у Христа, найнесрећни смо одъ свју людји. Ако мртви неће устати, онда једимо и пјимо, јер ћемо сутра умрети (1. Кор. 15. ст. 13, 14, 18, 19 и 32). Ако је заиста наша судба овака; онда чимъ ћемо се разликовати одъ животинја, коя за будућност не уме да мисли; него јој је сва брига у томе да се насеље, па су јој тиме све бриге и тежње намирене и она ништа не мисли шта ће после быти. Нека ме Господъ утеши ради вась! Пазите, па нека свакиј одбаци злобу и зверску лютњу. Нека свакиј одбаци оговарање, клевету, срамне речи, исмејавање, онадање, охолость, пјанство, безмерну похоть, сребролубље, славолубље, зависть, пакость и све друго што је овоме налиће. Него се обуците у Господа нашега Исуса Христа, и телу не угађайте по желима (Рим. 13. ст. 14).

Свештеници покоравайте се Епископу, ћакони свештеницима, а міряни свештеницима и ћаконима. Мени су драги они, кои чуваю овай редъ, па Господъ да буде съ њима свагда. Мужеви пазите свое жене, а жене любите свое мужеве. Деци, поштуйте свое родитеље, а родитељи воспитавайте свою децу у побожности и науци божијој. Оне кој живе чисто и уძѣствености, као освећене Христомъ имајте у чести; а удовице кое живе у чистоћи, поштуйте као божије жртвенике. Слуге служите свое господаре са страхомъ господњимъ, а господари кротко запове-

дайте своимъ слугама. Нико међу вама да непроводи време узалудъ, јеръ в празность мати сиротинѣ. Ово вамъ не заповедамъ као некій властникъ вашъ; него као братъ напоминѣмъ вамъ ово. Нека свагда съ вами буде Господь и дай Боже, да и я одъ ваши молитава узимамъ користь. Молите се да што пре одемъ Исусу. Поручуемъ вамъ антиохійску цркву.

Поздрављају васъ цркве филипийске, одкуда вамъ ово и пишемъ. Поздрављају васъ ћаконъ вашъ Филонъ коме самъ и я дужанъ да му благодаримъ, што ме је врло брижљиво у свему послужио. Поздрављају васъ ћаконъ Сирскій Агатонъ, који иде по Христу са мномъ. Поздравите једно другога братски одъ мене. Любимъ све васъ и све кој верују Христу. Будите здрави теломъ и душомъ и једнимъ духомъ, па се и вы мене сећајте. Господь да је съ вами!

ФИЛИБЛЯНИМА

(о крштению).

Игњать Богоносачъ, божјој цркви која је усрећена у вери и трилјену и непртиворной любави, цркви што је у Филибе, милост и мир одъ отца и Господа Исуса Христа, који је Спаситељ свима людма, а особито вернима.

Сећајући се ваше любави и брижљивости у Христу, коју показа сте према нама, држао самъ за потребно да пишемъ братолюбивој по Богу вашој душевној любави и да васъ известимъ о течају нашемъ по Христу. Молимъ васъ да сви вы говорите једно, да будете једнодушни, једномислени, да се једнимъ правиломъ вере у животу управљате, као што васъ поучаваше Павле. Кадъ имамо сви једнога Бога отца Исуса Христа, одъ којега је све; и једнога Господа нашега Исуса Христа крозъ којега је све, и једнога Духа светога, који је делао преко Мойсеја, пророка и апостола (1. Кор 8 ст. 6 гл 12 ст. 11); онда је и једно крштено што се за смртъ господњу дава и једна је изабрана црква; па збогъ тога мора быти и једна у Христа вера. Једанъ је Господъ, једна вера, једно крштено, једанъ Богъ и отацъ свију, надъ свима и у свима (Ефес. 4 ст. 5 и 6).

Једанъ је дакле Богъ и отацъ, а пису два, ни три. Једанъ, који свагда постоји и осимъ кога, нема никога

другога, онъ је једанъ и истинитиј. Онъ је Господь Богъ твой, Господь је једанъ (Второ гл. 6 ст. 4). Зар ће нама свима једанъ отаць (Мал. 2 ст. 10)? А једанъ је и синъ, слово божје. Једнородни синъ, кој је у наручју отчиномъ, вели св. Јованъ (гл. 1 ст. 18). Једанъ је Господь Исусъ Христосъ, вели апостолъ Павле (1 Кор. 8 ст. 6). Како му је име и како је име сину и његову? знашь ли (Прит. 30 ст. 4)? Тако је исто једанъ и утешитељ: Једанъ је Духъ, као што сте и позвани у једну наду своега звания (Ефес. 4 ст. 4). Јединимъ се Духомъ напоисмо (1 Кор. 12 ст. 13). И све ово чини једанъ и тай истый Духъ (ст. 11). Но нису три отца, нису три сина, нису три утешитеља (параклита); него је једанъ отаць, једанъ синъ и једанъ светији Духъ. Потоме и Господь Исусъ кадъ је упутio апостоле да иду и поучавају све народе, заповедио имъ једану крштавају име отца и сина и светога Духа. Није ово једно са три имена, нису троје примили човештво; него су три са једнакимъ достојанствомъ и поштованијимъ. Једанъ се је војлото, постао човекъ, а то ће отаць, нити је параклитъ, него је то синъ, кој је постао човекъ не мислено, не уображено, него је то у истини подпуно, действително. Јер Слово поста тело, вели Евангелије (Јоан. 1 ст. 14). И премудрост сазда себи домъ (Прит. 9 ст. 1) и роди се као човекъ Богъ слово са теломъ одъ безмужне дѣве. Затрудне ће дѣва и родити сина, предсказао је пророкъ Исаја (гл. 7 ст. 14. Мат. 1 ст. 23).

Дакле је Господь Исусъ заиста се родио, заиста растао, заиста је и пio, заиста распетъ био, умро и

и воскресао. И ко ово верује, као што треба, да се заиста догодило, благо и њму. А ко не верује у то, тај је нечастивацъ, тај ништа пје болиј одъ онихъ, који распеше Господа. Јер ће знайте да се сотова (књазь овога света) радује кадъ се ко одриче креста; почемъ онъ зна да је крстъ оружје ков га побеђује. Крстъ је одбрана вернима, а пропасть сили сотонской. Зато кадъ ћаво види крстъ, онъ се тресе, кадъ чује за њега, онъ преза и страши се. И докле не беше креста, сотова се стараше да утврди свою силу и власт, па и успеваше у одпадницима и неверицима. Онъ је завладао и радио преко Јуде, фарисеја и садукеја, преко стараца, младића и свештеника. А кадъ осети да је близу крстъ, онъ навраћаше издајника Јуду да се обеси и убије. Онъ је плашио и жену, узмућујући в страшнимъ словима и тражећи да одустану и нераспанију Христа; а међутимъ пређе је све замке своје растављају да крстъ истеше преко своихъ слуга. А сада где, води бригу да не буде креста! Ово не чини зато, што се покајо за своя зла и опака дела; јер да се може кајти, не бы толико зао био; него чини све ово зато, што је увиђао свою пропасть одъ креста. Христовъ крстъ изрекао му је явну осуду смрти и пропасти. Зато се онъ сада толико и упинје кадъ некихъ, да одпадну одъ креста, да се стиде страдавња Христови, да не верују да је онъ умро и да се одъ дѣве родио, трубећи да је природа човечја тако покварена да ће достойна да је на себе узме синъ божјиј. Јудецима помаже да одбаце крстъ, Елинима иде на руку да клевећу Христа волшебствима, а

еретицима да држе свое заблуде. На многе начине чини штету овай војвода злобе, помрачава умъ, вара, часъ једно, часъ друго износи, изврће, садъ једно садъ друго представља и явља, нешто скрива, нешто објављује. Онъ је толико вештъ, да чини и измишља зло; а што је добро, то незна и зато незна што га је охолость и себичность задудила. Ђръ има ли ту памети, кадъ се не види и не познае како је што постало и од онога, што је и предъ ињеговимъ ногама? Кадъ бы Господъ био обичанъ (простъ) човекъ, кој има само душу и тело човечје; онда зашто двоишъ и његово рођенъ одъ обште човечје природе? Защто, кадъ је обична стварь да човекъ пати, велиши, да се само текъ говори, а да је мислено, уображено страдањъ? Заръ је смрть самртика, само привиђенъ? А ако је Богъ и човекъ, зашто неправично клевећешъ Господа славе, кој се по природи не меня? Защто износишъ да је преступникъ закона самъ законодавацъ, кој има човечју душу? Слово поста тело (Јоан. 1 ст. 14) и потпуниј је човекъ, а као да живи у човеку. Па како овай вештацъ, кој је у почетку све што је стварно и умно по воли отчиной саздао да доцнје кадъ је постао човекъ, сваку болесть и сваку рану исцеливаше? Заръ піс то Богъ, кој мртве воскрешава, хроме подигне на ноге, губаве чисти, слепима отвара очи, мало чини да је велико и много, као што је петъ хлебова и две рибе умножио, или као што претвори воду у вино и многу сотонску војску једномъ речи растера? Защто калашъ природу девојачку и утробу дѣве зовешъ да је нечиста, а у

старо доба тражио си да иду и люди и жене голе, те да једно другога желю узбуђую, а садъ ти се чини да је све то нечисто и калјво? О, пакостниче, како ли се претварашъ и хоћешъ да скривашъ свою блудну душу! Заръ нећешъ да знашъ, да нешто быва нечисто и калјво само тада, ако нјиме чине безаконја? А кадъ се не чини грехъ, онда ништа ніје калјво, ни нечисто, ништа ніје зло што је саздано, него је све добро, а ты нећешъ то да увидишъ, него вичешъ и оговарашъ све?

Но де кажи намъ још једномъ: како то мислишъ, да се Христосъ још ніје родио одъ дѣве; него се родио отацъ сведржитељ? Ко је овога послao, кажи ми? ко је и његовъ Господъ? Чијој се воли онъ покорава и кога слуша? Чије законе врши онъ, кадъ се зна, да се онъничјој власти не покорава? И кадъ одричешъ, да се Христосъ родио; онда учишъ да се родио онай кој се піс рађао и да је на крсту прикованъ онай, кој је беззначајанъ; и овимъ коме служиши? О, немогу далъ ништа о томе да говоримъ! Али знай да одъ мене піс скривено твоје дукавство, я знамъ да ты идеши странпутицомъ и да заблуђавашъ. Защто казуенъ да све знашъ, а овамо позишаши, ко се је родио? Али је много одъ тебе (ћаволе) скривено — дѣвство Марије, преславно рођенје онога, кој се у телу јви (Бога Сина), звезда што доледе са истока мудраце да се Христу поклоне и да му дарове поднесу, архангелски поздравъ дѣви и преславно зачеће обручене Марије, проповедање предтечево у утроби матере ињегове о ономе, кога ће

пречиста дѣва родиги, ангелске песме, кое прославише рођенѣ Христово, благовестъ пастирима, иродовъ страхъ да му новорођений не одузме царство, заповѣсть иродова да поубијо сву дѣцу, бежанѣ у Египетъ и повратакъ отуда, детинѣ пелене, преписъ людства, гаенѣ и име отца кои га ніе родио, а водио бригу о нѣму, ясле почемъ за нѣга пебеше на другоме месту спремљено ни обиталиште нити друге людске неге. Скривено је было где и како онъ расте, човечје беседе, гладъ, жеђь, путованї, трудъ, приношенї жертва приликомъ обрезанja, крштенї, гласъ божји надъ крштенимъ, кои обиви — ко је онъ, одкуда је — сведочба Духа и отца одозго, гласъ пророка Јована, кои најрата будуће нѣгово страданї, изрекомъ агњета, многе вѣгове радић и многа исцеленja, заповеданї мору и ветровима, кои га слушају, теранѣ нечисты духови, као што си и ты самъ претрпјо разрушенї свое силе одъ појавившега се, па се збогъ тога мучишъ, а незнашь шта да радиши. Све ово гледашъ па двоумишъ, а да је дѣва родила, то незнашь. Али те ангелске песме страшаху, долазакъ мудраца и излазакъ звезде збуњиваše те, па ты опетъ збогъ свое пакости осташи у незнанju. Теби се чини да не заслужију твоје пажње пелене, страданї, обрезанї, доенї; еръ велиши све то не доликује Богу. Ты си далъ видио човека, кои четрдесетъ дана и толико ноћи остаје безъ човечје ране, нѣму служе ангели, одъ коихъ си ты стрепио и страховаша, кадъ си пре видио да се онъ као обичанъ човекъ крсти, а не до-знаваше узроке зашто онъ то чини. После поста, ты

си се усудио да га кушашъ као обична човека, незнајући ко је онъ. Ты му тада говораше, да ако си синъ божји, реци да ово каменј буду хлебови (Мат. 4 ст. 3). Кадъ си казао, ако си синъ божји онда си тиме посведочио да nisi знао ко је онъ. А када бы ты то заиста знао, сигурно бы знао и то, да творацъ може и оно што не постои, да учини да постои и да оно што постои измени и да му да другиј обликъ. И ты мислишъ да кушашъ глађу онога, кои храни све гладне, кушашъ Господа славе, заборавивши збогъ свое пакости, да човекъ не живи само о једноме хлебу, него речю што излази изъ уста божјих (Второз. 8 ст. 3. Мат. 4 ст. 4). Када бы ты знао, да је то био синъ божји, знао бы уједно и то, да је онъ остао живъ и здравъ за четрдесетъ дана и толико ноћи и могао бы на свагда одржати свое тело здраво и ако је крозъ својо време чувао постъ. А рећи ћешъ — па зашто огладне? зато, да покаже, да је заиста онъ узео на себе тело, кое је каогод је природа човечја. Примъ је посведочио да је Богъ, а другимъ да је човекъ. Па заръ ты кои си одиао одъ оне највеће славе као муња, усуђуешъ се да говоришъ Господу: скочи доле одавде (Мат. 4 ст. 6), усуђуешъ се да говоришъ ономе за кога оно што постои као и да непостои? Јошъ се усуђуешъ да мамишъ на тапту славу онога, кои не иде за томъ празноту славомъ, и претварашъ се као да си и свето писмо читао, кое о нѣму говори. Велиши: заповеђено је ангелима, да те узму на руке, да где

не запнешъ за каменъ ногомъ своіомъ (ст. 6). Ово си споменуо, претвараюћи се као да незнашъ шта далъ пише. А заръ незнашъ да је за тебе и твоје слуге пророкъ рекао: на лава и на аспиду наступашъ и газиашъ лавића и амаз (Пс. 91 ст. 14)? Кадъ си ты да те газе ноге господнѣ; како кушашъ онога, који не може быти искушанъ, заборавивши речи што је законодавацъ казао: немой кушати Господа Бога свога? (Второз. 6 ст. 16. Мат. 4 ст 7). А ты се, найнечистији усуђуешъ, да божја свойства себи присваяшъ и сматрашъ као да је све подъ твојомъ влашћу? Ты свой падъ хоћешъ да пренесешъ на Господа и обећавашъ му оно што је већъ нѣгово, тражећи: да падне предъ тобомъ и да ти се поклони? Заръ се ниси страшио да ово изрекнешъ Господу? о, найлукави одъ свјој злы духови! како си се избезумио? не сазнаешъ ли да си оружјемъ ела, кое си употребио да победишъ побеђенъ и празномъ славомъ обезешћенъ? ты сребролюби вошћу и властолюби вошћу на нечастивост, хоћешъ да друге привлачишь. Ты си Веліјарь, драконъ, одпадникъ, зміј злобе и пакости, ты си одпао одъ Бога, одъ Христа си одлученъ, одъ св. Духа отућенъ, одъ заједнице ангелске отеранъ и избаченъ. Ты си непріятель свега, што је законо, ты се ругашъ и ружишъ божје законе. Ты си устао на прве люде, те си је одвратио да не врши божју заповестъ, а знашъ да те ови невини люди ничимъ увредили ни оштетили пису. Ты си на Авеля по дигао човекоубијцу Каина, ты си на Јова устаяо

и гле, јошъ и Господу велишъ: падни и поклони ми се. О, да велике дрскости и беснила!

Робе бегуиче, робе што си заслужио велику кашигу, заръ напушташъ доброга господара, па нѣму своме творицу, Богу свјој умни и стварни сајданя велишъ, падни и поклони ми се? А Господъ те трии, не уништава те за то, што га ты у лудилу и беснилу врећашъ; него ти кротко вели: иди сотоно, а не рече иди за мномъ; јрь нїе могуће да се ты обратишъ къ нѣму. Иди сотоно, онима, кое си изабрао, иди онима кое си по пакости својој зајелio. Јрь я знамъ -- ко самъ, одкуда самъ, ко ме је послao и коме се треба кланити, добро знамъ. А то је -- „Господу Богу свому покланији се и нѣму единоме служи.“ Я знамъ само за једнога, знамъ онога, одъ кога си ты одпао, коме се я не противимъ, признаоћи му пре восходство, знамъ отца одъ кога самъ рођенъ, коме се вала покланяти.

Ово браћо, пишемъ по нагону любави, коју имамъ према вама, а у славу божју даемъ вамъ предохрану и саветъ, не као да нешто важимъ, него као вашъ братъ. Покоравайте се Епископу, свештеницима и ђаконима. Любите јданъ другога у Господу, као божје слике. Старајте се мужеви, да све жене любите, као свое удове. А жене почемъ сте се свезале бракомъ, любите свое мужеве. Кадъ ко живи чисто или се уздржава; нека се тиме не поноси, те да не изгуби награду. Немојте празнике да безчестите, че трдесетницу не унижавайте, јрь она служи за спо-

менъ и угледъ на живленъ Господа. А по томе не презирите ни страстну седмицу, постите се у среду и у петакъ и сиротини делите оно што вамъ претиче. Ако ко у неделю или у суботу, осимъ едине велике суботе пости; тай је Христоубийца. Нека молитве ваше не напусте Антиохійску цркву, где ме оковаше и одатле воде у Римъ. Поздравлямъ светога Епископа Поликарпа, поздравлямъ светога Епископа Виталія, свештене пресвите и саслужите моје ѡаконе, коима желимъ да се по души упоредимъ. Заповедамъ Епископима и свештеницима по Господу, да ако ко са юдейцима уједно свршује пасху, или чини у празнике што и они; таквогъ да сматрају као и оне што убише Господа и апостоле његове. Поздрављају вась ѡакони Филонъ и Агатонъ. Поздрављају саборъ дјева и удовица, одъ коихъ имамъ да се користно чему поучимъ. Поздрављају све душе божје одъ мале до велике.

Ово вамъ писмо шалѣмъ преко чтеца Ефраніја, мужа верна и богоугодна, почемъ га нађо да седа у лађу за путованъ къ вама. Сећайте се да самъ окованъ и молите се да свршимъ по воли Христа. Будите здрави теломъ, душомъ и духомъ, — па мислите оно што је савршено и добро, а одвраћајте се одъ свију кои развраћају и чине безаконѣ, кои изврђују речи истине. А Господъ нашъ Исусъ Христосъ благодаћу својомъ да васть укрепи и подржи.

АНТИОХІЙЦИМА.

Игњить Богоносадъ, цркви коју милује Богъ, која је изабрана одъ Христа, која је у Сиріји и која се прва почела звати именомъ Христовимъ, той цркви у Антиохији, желимъ по Богу отцу и Господу Исусу Христу да се много радује!

Мени посташе лаки окови мои, я и неосећамъ ове окове, кое ми Господъ даде, када се известихъ, да вы сви живите у миру, да сте једномислени и сложни духовно и телесно. Потоме молимъ вась я служникъ у Господу, да достойно чувате свое високо званъ, у кое сте дозвани и да се брижљиво чувате штетнихъ ересиј што је измишља сотона, кое ереси варају и упропашћую оне који се улове у лукаве мреже нјуове. Пазите и држите науку божју, апостолску, вршите законъ и верујте пророцима. А сваку юдейску и јеванђелску заблуду одбацайте, нити примајте многе богове, нити се опетъ Христа одричите извинљиви се, као да је једанъ Богъ. Мойсей веранъ слуга божји рекао је: Господъ Богъ твой, Господъ је једанъ. И проповедавъ за једнога Бога, одма је додао и проповедъ за Господа нашега, рекавши: пусти Господъ, на Содомъ и на Гомору, одъ Господа съ неба

кишу одъ сумпора и огня (Быт. 19. ст. 24). И опеть рече Богъ: да начинимо человека по своему обличию. И сатвори Богъ человека по своему обличию (ст. 26 и 27 гл. 1). По обличю божию сотвори человека (Мат. 9 ст. 4). И да ће онъ да буде човекъ рече: пророка измѣнѣ браће твоє, као што самъ я, подигну ће ти Господь Богъ твой (Втор. 18 ст. 15, 16. Дѣян. 3 ст. 52). А пророци одъ лица и у име божије рекоше: я Богъ (Господь) првый и я после, и осимъ мене нема Бога (Исаја. 41 ст. 4, 6, 16). Овде се говори и за отца свију и за Господа Исуса Христа: синъ намъ се даде, којему є власт на рамену и име ће му быти. дивнији саветникъ, Богъ силнији, отацъ вечнији, књазъ мирнији (гл. 9 ст. 6). А за вочовеченъ и његово, вели ово: ето, дѣва ће затруднити и родити сина и надењуће му име Емануилъ (гл. 7 ст. 14 Мат. 1 ст. 23). За страданје пакъ вели: мучењь бы излостављињъ али не отвори уста своихъ, као јагнјъ на закланју ћењу ћи и као овца нема предъ онимъ, који є стриже не отвори уста своихъ (Там. 53 ст. 7. Дѣян. 8 ст. 32 Ђрем. 11 ст. 19). Јевангелисти тако исто говораху за једнога отца истинога Бога, као што не оставише, а да не поуче и за Господа нашега Исуса Христа и написаше: у почетку беше слово, и слово беше у Бога, и Богъ беше слово. Оно беше у почетку у Бога. Све је крозъ њега постало, и безъ њега ништа ніје постало што є постало (Јоан. 1 ст. 2, 3). За вочовеченъ вели: и слово постаде тело и усели се у нась (там. ст. 14), и — племе Исуса Христа, сина Давида, сина Авраамова (Мат. 1 ст. 1). И апостоли

проповедају једнога Бога, говораху, да є и јданъ посредникъ (ходатай) Бога и людји, па се они не стидише да верују и да тврдо држе веру у то, да є Христостъ постао човекъ и да је страдао. Не рекоше ли они, да је човекъ Исусъ Христостъ предао себе за животъ света и за спасење наше? (1 Кор. 8 ст. 4, 6, 1 Тим. 2 ст. 5 и 6).

Конјодје дакле проповеда за једнога Бога съ томъ намеромъ, да одриче божество Христово; тай је ћаво и непријатељ сваке истине и правде. А који непризнаје Исуса Христа за сина онога, који є створио цео светъ, него казује за некога другога, а не за онога, о коме предсказаше пророци и законъ; тай је, знайте оруђе самога ћавола. И који пакъ одриче да се Христостъ синъ божији воплотио, који се стиди креста христовога за кога самъ я и у оковима; тай је антихристъ. Кој опеть Христа држи за обична (проста) човека, да је проклетъ по изреци пророчкога, што се на човека, а не на Бога узда (Ђрем. 17 ст. 5); па зато је такавъ толико безкористанъ, колико и дивљи дрвеће.

Ово вамъ не пишемъ зато, што држимъ да ћете ви пасти у такве зле заблуде; не, него вамъ, о, нова маслино Христова пишемъ, да вање предохранимъ као отацъ свою драгу децу. Чувайте се дакле врло пажљиво одъ свију златвора и развратника, који су непријатељи креста Христова, којима є сарџетакъ погибао, којима є слава у сраму и нјовоме (Фил. 3 ст. 19). Чувайте се одъ немихъ паса, одъ милењихъ змија, одъ дракона који су коромъ покривени, одъ аспида, одъ лавова и скорпиона — они су хитрени вуци, они

су маймуни што човеку подражавају. Вы сте Павлови и Петрови ученици; не одступајте одъ предана и негубите то свое достојанство. Сећайте се блажене памети Ђводија вашега пастира, кога вамъ апостоли поставише првога за вашега настоеља. Немојте да осрамотимо отца, него будимо прави његови синови, а не као одъ прелюбе рођени. Знате, како самъ живео кодъ васъ и што самъ вамъ лично говорио, сво то исто пишемъ вамъ и кадъ самъ далеко одъ васъ.

Ако ко не люби Господа Иисуса, да буде проклетъ. Угледајте се на мене, те да и я могу што за васъ, када представамъ Иисусу Христу. Споминьтмо окове и тамницу. Свештенци брижљиво пасите стадо, што је вамъ поверио донде, докъ вамъ Богъ покаже, ко ће да началствује и да управља съ вами. Я самъ већ самлевенъ, и хоћу да само задобијемъ Христа. Ђакони да знаду, у какоме су достојанству; па да се озбиљно старају да буду безпорочни, те да се угледају на Христа, да и њemu подражавају. А вы люди, народе, слушајте свештеннике и ђаконе. Ћеве да знаду, коме су се посветиле. Мужеви да любе свое једносупружнице, памтећи добро, да је једноме једна а пису многе једноме дате при створеню. Жене да поштују свое мужеве, као исто свое тело; нити да ји по имену зову, него да целомудрствую и да само свое мужеве съ којима се по волји божјој саединише држе, за заједничко супружно живленј. Родитељи поучавајте свою децу светоме писму; а деца да

слушају и поштују свое родитеље, те да буду срећна. Старешине не попашајте се охоло, горделиво према подчиненима, угледајући се на многострајалнога Јова, кој вели: ако писамъ хтео доћи на судъ са слугомъ своимъ или са слушкињомъ својомъ, кадъ бы се тужили на мене. Ђерь шта бы чинио, кадъ бы се Богъ подигао, и кадъ бы потражио (Јов. 31 ст. 13), а шта после овога долази, то знате. Слуге не судите своје господаре, да не постанете узрокъ сами својој несрећи. Нико да не еде хлебъ бадава, те да се не проскита и падне у прелюбе. За пјанство, свађу, зависть, увреде, оговарање, вику, заваде, калинje и да се не чује међу вами.

Удовице да се не одају на сластолюбивост, те да не погреше слову божјему. Цару се покоравајте у ономе, на што има власть да заповеда. Княжеве не доводите у огорченје, те да не дате повода да устану противъ васъ они, који траже за то узрокъ и поводъ. Врачанје, чарање, и нападање на дечју невиност, убијство знате да је и незнабоћима забранено; па је зато излишно и да вамъ пишемъ. Све ово је вамъ не заповедамъ као што бы то чинио апостолъ, него као вашъ другъ и пријатељ напоминећи вамъ.

Поздрављамъ свето свештенство. Поздрављамъ свештене ђаконе и драго ми име онога лица, кое ће место мене кодъ васъ доћи онда, када и Христу одемъ, а то је по светоме Духу наследникъ мој, којега се молитвама препоручујемъ. Поздра-

влямъ и пођаконе, чтеце, певце, двернике, трудбенике, заклинатеље, исповеднике. Поздравлямъ и ђаконице што чуваю свете двери у Христу. Поздравлямъ дѣве, што примају стране у име Христа, за кое дай Боже да се по Христу Исусу радијемъ. Поздравлямъ свеље господње и све сестре мое по Господу одъ мала до велика. Поздравлямъ Касијана и ићегову супругу и ићегову драгу ми дечицу. Поздравља васть Поликарпъ врлый Епископъ, кои и води бригу о вама и коме самъ поручио васть у Господу. А и сва црква Смирнйска споминѣ васть по Господу у своима молитвама. Поздравља васть Ониксимъ Ефескій пастиръ. Поздравља васть Димасъ Магнесијскій Епископъ. Поздравља васть Поливіе Тралійскій. Поздравља васть Филонъ и Агатонъ ђакони мои сапутници. Поздравите једанъ другога и примите сви светији полюбање мојга срца. Ово вамъ пишемъ изъ Филибе. Нека свеље васть сачува здраве перођеный преко рођенога пре свију векова, да сачува васть Господње здраве духомъ и теломъ и дай Боже, да васть видимъ у царству Христовомъ. Поздравлямъ и любимъ онога, кои ће да управи съ вама место мене, кои да дође вамъ што пре у Христу. Будите здрави Богу и Христу просвећени светимъ Духомъ!

ЂАКОНУ АНТІОХІЙСКОМУ ИРОНУ.

Игњать Богоносаць, богочестному и многожелѣнному, честному, христоносному, духоносному, свагдашићму чеду по вери и любави Ирону ђакону Христовоме, слуги божијему, благодать, милост и миръ одъ сведржителя Бога и Христа Исуса Господа нашега, једнороднога сина ићеговога, кои є себе предао да насть одкупи за грехе наше, да насть избави одъ саданћга лукавога века и да насть спасе у небесноме своме царству.

Молимъ те по Богу да се што више и боль бринешъ о своме послу и позиву и својски брањишъ свою честь. Старај се да је слога у Христовна и носи слабости слабихъ, те да тако извршишъ законъ Христовъ. Упражнявай се што више у посту и у молитвама, али не претеруй меру у томе, да не бы самъ себе оборио. Немой да се сасвимъ удаливаши одъ вина и меса, ерь то пје нечисто. Добра земальска јшњете (Исаје. 1 ст. 19). Едите месо и зелѣ — вино весели срде човечије, зейтинъ га разблажава а хлебъ укрепљава (Пс. 103 ст. 15), вели св. писмо. Али пази да једашъ и шешъ умерено и пристойно, благодареши Богу, кои

ти то дае. Зарь може ко да еде и ше безъ нѣга? Све што е годъ добро, нѣгово е и све што е користно нѣгово е.

Старай се да у читаню не ослабишъ и да не само самъ добро изучишъ законъ; него да га и другима обяснявашъ и казуешъ, као божій слуга. Еръ се никакавъ войникъ не заплеће у трговине овога света да угоди војводи. Ако и војое не добија венца, ако право не војое (2 Тим. 2 ст. 4, 5). Я самъ готовъ да душу свою положимъ за тебе.

Свакій који бы говоріо више, него што е заповеђено и друго него што е заповеђено; па ако бы тай и веранъ био, ако бы и постіо, ако бы чувао девство, ако бы и чуда чиніо, ако бы и пророковао; да га сматрашъ за вука у овчій кожи, који чини штету овцама. Ко се годъ одриче креста и стиди се Христовы страдана; тога сматрай за лутога противника. И ако бы онъ деліо сиротини милостиню, ако бы и планине покретао, ако бы и тело свое дао да га спале; нека ти е мрзакъ и да га се клонишь.

Ако неко ни у што не држи и не поштує законъ и пророке, кое е дошао Христосъ да изврши; сматрай таквога човека за антихриста. Ако ли који говори да е Господъ само човекъ обичањ; на тога гледай као на чивутина Христоубијцу. Удовице поштуй, кое су праве удовице (1 Тим. 5 ст. 3). Сирочадъ брани и заштићавай; еръ е Богъ отацъ сирочадма и суділ удовицама (Пс. 67 ст. 6).

Ништа да не радиши безъ Епископа, еръ су они освећени старешине, а има и свештеника и ты си слуга свештеничкій. Они крштавају, свештенодействую, посвећую, рукополажу; а ты имъ помажешъ и услужуешъ као што е светији Стефанъ то чиніо у Јерусалиму Јакову и свештеницима.

Немой да будешъ немарањъ за скупове и саборе, него треба да пазишъ на свакога поименце да тамо долази. Нико да не постане немарљивъ за твою младость: него буди угледъ вернима у речи, у живленю, у любави, у духу, у вери, у чистоћи (1 Тим. 4 ст. 12). Немой да се стидишъ слугу и сужника, еръ и они имају као и мы людску природу. Немой да презирешъ жене; еръ си одъ жене рођенъ и воспитанъ. Треба любити и поштовати жене, што су родиле насъ, али у Господу; еръ безъ жене мужъ не може да рађа децу; дакле иј треба поштовати као заеднице рођена. Ни мужъ не поста безъ жене, ни жена безъ мужа после првих людіј. Адамово тело постаде изъ четири стихіја, а Евино изъ ребра адамова. А преславно рођенъ господнъ беше одъ једне само дѣве не зато, као да е законито смешаванъ нечисто и каљаво, него да остане богољѣпно рођенъ. Еръ е требало да Спаситель има не као обично рођенъ, него преславно и особито, кое пристој творцу свју тваріј. Избегавай горделивостъ; еръ се гордима Богъ противи (1 Петр. 5 ст. 5). Гнушай се лажљивости, еръ се вели, да Господъ потире лажљивце (Пс. 5 ст. 6). Чувай се зависти, еръ она долази одъ ѡавола, она

упоређује Каину, кои је позавидио своме брату и збогъ зависти учинио убиство.

Сестрама моимъ саветуемъ да любе Бога и да се задоволјавају са својимъ мужевима. А тако исто и браћу моју опоминѣмъ да буду задовољни својима женама. Џе чувај гао христовъ адијаръ. Буди дуготрпљивъ, те да можешъ осведочити да имашъ доста разума. Сиромахе не заборављай нити буди немарањъ према њима и помажи имъ чимъ годъ можешъ, да ћои имъ што имашъ сувише: еръ милостини и вера очишћава грехове (Тов. 4 ст. 10) гл. 19 ст 9. Дан. 4 ст. 24.)

Себе држи увекъ чиста, као божје жилиште; еръ си домъ христовъ и оруђе светога Духа. Знашъ како самъ те я воспитао. Ако самъ я и найманый одъ свјю, али ты опетъ угледай се на мене, подражавай мојему живленју. Я се не хвалимъ у свету, него у Господу. Ирону моему чеду саветуемъ: кои се хвали, да се у Господу хвали (1 Кор. 1 ст. 31). О, дай Боже, да я имамъ утеху и радость одъ тебе мило ми чедо! Нека те чува јданъ перо-ђениј Богъ и Господъ Исусъ Христољ. Не веруй свакоме, не уздай се у свакога, па ма да ти неко и ласка; еръ много има слуга сотонски. Ко скоро повераја, тай је лака срца, вели Сирахъ (гл. 14 ст. 4)

Памти увекъ Бога, па нећешъ никда сагрешити. Не буди двојушанъ у молитви својој; еръ благо ономе, ко се не сумња. Я верујемъ у отца Господа нашега Исуса Христа и у једнороднога његовога сина, да ће да избере Ироне за наслѣдника на

престолу мојму. Брини се дакле да не ослабишъ у вршењу своеј дужности. Завештавамъ ти у Богу свега света и у Христу дошавиши и у светоме Духу и предъ службенимъ чиновима: чувай мое пре-данѣ, што ти га я и Христољ предадо смо, и не држи се за недостойна за оно, на што те Богъ позове. Поручујемъ ти антioхijску цркву. Я самъ васъ по Господу Исусу Христу предао Поликарпу.

Поздрављају те Епископи Оисимъ, Витъ, Да-масъ, Поливиј и сви кои су у Филибе у Христу, одкуда ти ово и написахъ. Поздрави боголюбезно свештенство. Поздрави свете Ѣаконе твоје другове, кои су ми користили и служили у Христу теломъ и духомъ. Поздрави савъ народъ, люде господиј одъ мала до велика по имену, кое ти препоручујемъ, као што је Мойсей Исусу кои и после њега поста вођа народа. Да ти се не учини да је ово упоре-ђенѣ неудесно; еръ и ако мы писмо као што су они, али желимо да будемо као што су и они, почемъ смо и мы деца аврамова. Напредуј Ироне бодро и юначки; еръ ћешъ ти предводити одсада люде господиј, кои су у Антioхији, ти ћешъ њима управљати и пеће быти стадо божје као овце, кое немају пастира. Поздрави Касијана мојега стра-нопримца, пъсову честну домаћицу и любезну нјову дечицу, којима да даруј Богъ да нађу милост одъ Господа у онай данъ, за услугу и добро кое намъ чиниште, па зато иј я све њији препоручујемъ теби у Христу. Поздрави све кои су у Лаодикij верни

Христу по имену. А не заборавлай ни оне кои су у Тарсу; него ий чешће надгледай и утврђуй у Евангелију. Епископа Марина у Неаполю близу Аназарвона поздрављамъ у Господу. Поздрави и честину Маријо моју вјерь много учену и домаћу нѣну цркву, коя је слика побожнихъ јзена. Да те здрава и у свему благоразумна сачува отаць христовъ, једнороднимъ нѣговимъ синомъ, на многа лѣта на ползу божіје цркве. Буди здравъ у Господу и моли се за мене, да се скончамъ!

